LRKSA OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas mėnuo. Prenumerata metams $2.00
Redakcijos adresas:
71-73 So. Washington Street — (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa. • Tel. 823-8876

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Monthly
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 2-2923

NO. 1 SAUSIS - JANUARY, 1967 VOL. - METAI 50

ŠAUNUS LRKSA SUKAKTIES MINĖJIMAS CHICAGOJE

Minėjimo dalyviai į kuriuos kalba Susivienijimo prez. Leonardas Šimutis.

Chicagos apskrities valdyba, kuriai vadovauja dr. Vladas Šimaitis, 1966 m. gruodžio 11-tą Vyčių salėje surengė Susiv. 80 metų sukakties minėjimą.

Minėjimą surengti prieš porą mėnesių buvo išrinktas komitetas iš A. Budrio, E. Samienės ir A. Povilaičio. Po pirmųjų komiteto posėdžių, kuriuose nuolat dalyvaudavo dr. V. Šimaitis, pasirodė, kad šis minėjimas bus ne eilinis. Kad geriau pasiruošti, komitetas į talką pasikvietė O. Minėtienę, F. Sereičiką ir keletą kitų. O kad kuo plačiau išgarsinti pasinaudota radijo bangomis (Barkaus) ir laikraščiais, nuolat teikiant trumpus pranešimus.

Daug talkininkavo "Draugas" bei kiti laikraščiai. Atskiri kvietimai buvo išsiuntinėti kuopų vadovybėms. Praktika parodė, kad daugiausia pasisekimo patikrino asmenų kvietimas ir mažas įžangos mokestis — tik padengti susidariusias išlaidas ir kad kuodaugiausia sukviesti dalyvių. Komiteto didelės ir nuoširdžios pastangos davė labai gerų vaisių — paskirtu laiku Vyčių salė buvo perpildyta dalyviais. Minėjimą atidarė rengimo komiteto pirmininkas A. Budrys ir pakvietė dr. V. Šimaitį vadovauti minėjimui. Maldą sukalbėjo kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC.

Valgius paruošė Susivienijimo narės.

Vaišių metu sveikinimų bei linkėjimų kalbas pasakė Katalikų Federacijos pirmininkas Kazys Kleiva, Tėvų Marijonų— kun. V. Bagdanavičius, Balfo — A. Dzirvonas, Vyčių — Ignas Sakalas, Lietuvių Demokratų sąjungos — dr. P. Jakubka ir kiti. Taip pat sveikinimų buvo gauta raštu. Sveikinimų kalbose atsispindėjo dėkingumas už išvarytą gilią lietuvišką vagą, o ypač už pagalbą varge atsidūrusiems ir linkėta su tokia pat nepalaužiama energija darbą tęsti toliau.

Toliau sekė meninė dalis. Gražiabalsis Vytautas Rusteikis padainavo keletą dainų; Chicagos Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos auklėtiniai Adelė Rutkaitė ir Algis Černius deklamuodami eilėraščius nukėlė klausytojus į tėviškės laukus ir pievas, kur daugelis kadaise praleido jaunystę. Brighton Park Lituanistinės mokyklos šokėjų grupė pašoko keletą tautinių šokių.

Po to programos vadovas pristatė Susivienijimui daug nusipelnusį ir ilgus metus jam vadovaujantį prezidentą L. Šimutį, kurs buvo sutiktas gausiais plojimais. Viena iš seniausių Susivienijimo narių ir nenuilstanti visuomenininkė Elzbieta Samienė, įteikdama p. Šimučiui lietuviškų šeimininkių pagamintą tortą su gėlių bukietu, pasakė keletą jautrių žodžių palinkėdama ilgiausių metų ir sekmingai nešti Lietuvos vėliavą iki pergalės.

Padėkojęs už pareikštus linkėjimus, L. Šimutis ilgoje ir turiningoje kalboje aiškino apie šio Susivienijimo steigėjų idėjas ir atliktus darbus surištus su nemažais vargais ir rūpesčiais, vienok didelis jų ryžtas bei meilė savajai tautai viską nugalėjo. Pačių lietuvių sudėtais centais teikta pagalba į vargą patekusiems tautiečiams; daug prisidėta sujungiant po visą Ameriką išblaškytus lietuvius, steigiant lietuvių parapijas, organizacijas, leidžiant knygas bei lietuviškus laikraščius, renkant aukas Lietuvos mokslo įstaigoms. Tokia dvasia tebegyvena Susivienijimas ir šiandien. Kalbėtojas kreipėsi į šio minėjimo gausingus dalyvius ragindamas išlikti ištikimom savo tautos dukrom ir ištikimais sūnumis, jungiantis į Susivienijimą, uoliai lankant susirinkimus, įrašant naujų narių.

Minėjimas praėjo jaukioje ir šeimyniškoje nuotaikoje.

St. Juras.

Brighton Parko Lituanistinės mokyklos šokėjų grupė su vadove. Grupė pašoko keletą tautinių šokių.

Susivienijimo narės parengusios vaišės ir patarnavusios minėjimo dalyviams. Trečia iš kairės šeimininkių vadovė Elzbieta Samienė.

Naujų Metų džiaugsmai ir rūpesčiai

Paskutinė 1966 metų valanda. Laikrodis muša — tik-tak! tik-tak! Minutės — sekundės, o kartu ir mūsų gyvenimas taip greit bėga. Prisimena į beorę erdvę, su astronautais leidžiamoji raketa. Ir tuomet laikrodis teksena: — tik, tak! tik, tak!... Minutės ir sekundės greit bėga..., — 17, 16, 15 ir, pagaliau, 2, 1...Ir tuo pat metu raketas apsidengia, apačioje, baisaus ūžimo ir dūmų kamuoliais. Raketa vis greitėjančiu tempu kyla. Atsiplėšia nuo žemės traukos.

Istorijos laikrodis išmušė paskutinę 1966 m. valandą. Prasidėjo pirmoji, plius 2, plius 3-čioji ir t.t.

Naujieji Metai — tai naujų vilčių diena. Susimąstome. Prisimename pereitų metų laimingus ir nelaimingus įvykius. Įvertiname kas buvo siekta, kas pasiekta ir ko nepavyko pasiekti.

Žinome, kad atgal kelio nėra. Tie gyvenimo metai, kaip greit riedantis traukinys švilpdamas, kaukdamas, bėgiais dardėdamas nušvilpė, nudardėjo ir visus mus nusinešė į negrįžtamybę. Mes ir Lietuvių Katalikų Susivienijimas vis tolstame nuo dabarties. Ir iš viso dabarties juk nėra. Mes pakeleiviai. Niekas nestovi vietoje. Juk ir mūsų žemės rutulys baisiu greičiu skrieja aplink savo motulę saulę net 66,000 mylių per valandą greičiu. Viskas gyvena kitimo procesą. Keičiasi kartos. Tie, kurie pavargsta, kurie suserga ar pasensta — išeina amžinybės keliais.

★

Mes, didžiojo ir garbingojo L.K.S. nariai ir vadovai turime ne vien savo asmeninių ir šeimos rūpesčių. Mes gyvename ir džiaugiamės Susivienijimo pasisekimais ir mum labai skauda narių mažėjimo blogio negerovė. Mes visad turime atsiminti, kad Lietuva yra raudonųjų barbarų ir budelių okupuota. O mes, lietuviai, kur bebūtume — kur begyventume — esame tik sudužusio laivo, laimingai išsigelbėję, keleiviai. Su viltimi tačiau turime gyventi. Turime pasitikėti savo jėgomis. Turime visada gyventi ir dirbti Lietuvos laisvinimo darbą. O jeigu jau jėgų pritrūkome, tai nors prie "Tėve mūsų" ar prie "Sveika Marija" turime, privalome, pridėti "Dieve, gelbėk lietuvių tautą", "Viešpatie, apsaugok antikristo naikinamąją lietuvių tautą", "Aušros Vartų, gailestingumo Motina, padėk atkurti mūsų Tėvynę Lietuvą". Ir jeigu visi taip darysime, visi vieningai veiksime — Dievas mum padės!

★

Naujų Metų pradžioje mum pravartu visą praeitį blaiviom akim apžvelgti. Turime atsipalaidoti nuo tuščių tingių svajonių. Paklauskime ar per praeitus metus nebuvome tinginiai? Ar pakankamai atidavėme savo darbo valandų L.K.S.? O jeigu ne, šiais 1967 metais įsijunkime į Susivienijimo darbingųjų narių eiles. Įrikime pirmūnai. Prisiminkime tuos, kurie viską atidavė lietuvybei ugdyti, nepriklausomos Lietuvos laisvės žiburiui palaikyti, lietuvių tautos ekonominei gerovei ir kultūrai puoselėti.

★

Ir vėl, ir vėl žvelkime į mūsų L.K.S. garbingą 80 m. praeitį. Iš praeities semkimės sau stiprybės. Štai jau 1884 m. didžiai susipratęs lietuvis A. Jurgelaitis "Aušroje" apgailestavo:

"Jau daug lietuvių Amerikoje, bet turi prastą apšvietimą ir prastą sau naudą tegali padaryti. Radosi akylesnių lietuvių, kurie rūpinasi kokią organizaciją sudaryti... mes lietuviai neturime jokio susivienijimo".

Susivienijimo idėją nešiojosi savo širdyje ir galvoje čikagietis dr. Kasakauskas, kurs įkalbėjo kun. A. Varnagirį, kuris buvo vos tik iš Lietuvos atvykęs. Taip pat savu katalikišku susivienijimu labai rūpinosi ir kun. V. Čižauskas, kuris užtikdavo to lenkiško "Związko" bedievybe užsikrėtusių lietuvių. Kadangi J. Sliūpas ėmė steigti bedievišką susivienijimą, Juozas Paukštys, 1886 m. įsteigė laikraštį "Vienybę Lietuvninkų", kad galėtų kovoti su J. Sliūpo kalbomis, raštais ir idėjomis. Kun. A. Varnagiris pradėjo ginti lietuvius katalikus ir jų idėjas. Redaktorius kviečia visus "šventus Lietuvos patronus" į pagalbą. 1886 lapkričio 22 katalikiškas susivienijimas ir buvo įsteigtas. Konstitucijoj įrašyti šie tikslai: "Kiekvienas lietuvninkas, prigulįs į Susivienijimą, privalo užlaikyti savo naciją (tautybę), priduoti pagalbą broliui nelaimėje, vesti dievobaimingą gyvenimą ir davinėti gerą priklodą (pavyzdį). Taipgi naujai pribuvusiam broliui iš Lietuvos duoti pagalbą".

Anuomet buvo sunku atsikratyti lenkomanų — Liublino unijos idėjų šalininkų. Bačkausko lūpomis, lenkininkai raudojo ir šaukė: "Kur mes, lenkes vedę, savo vaikus padėsime — ar pakarsime ar prie indionų prirašysime?" O Juozas Paukštys "Vienybėje Lietuvninkų" atsakė: "Su lenkais neturime jokių reikalų"! Gi iš visų labiausia susipratusiu lietuviu reikia laikyti kun. A. Burbą. Jis bylojo: "man rūpi švietimas ir gerovė mūsų lietuvių tautos, o ne lenkų". A. Burba — didžiausias tėvynės mylėtojas, pavyzdingiausias anų laikų lietuvis. Tuo tarpu Bačkauskas, Butkevičius, Juodišius ir Mašiotas buvo lenkininkai. Jie net bandė savo "susivienijimą" įsikurti. Juodišius ir Mašiotas buvo kunigai.

Tokiu būdu prieš 80 metų buvo įsteigtas "Susivienijimas Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuviškų". Tai mūsų brangiausias paveldėjimas.

Tad laimės ir sekmės 1967 metais! Gausybė darbų mūsų laukia.

Vl. Mingėla

NAUJI LRKSA NARIAI

LRKSA centro įstaiga įregistravo šiuos naujus narius:

103 kp., Rochester, N. Y. — kunigas Liudas Januška; įrašė Valerijonas Vitkus.

155 kp., Scranton, Pa. — Joseph Stine (Juv.); įrašė prelatas J.F. Baltusevičius.

39 kp., Chicago, Ill. — Victor Anthony Haenhal (Juv.); įrašė A. Šatas.

135. KP., Brooklyn, N. Y. — Vytautas Vebeliūnas; įrašė A. Vainius.

8 kp., Cleveland, Ohio —Joseph Francel (Juv.); įrašė Ona Jarašūnas.

Jack Ruby mirė

Dallas, Texas. — Sausio 3 Parkland ligoninėje mirė Jack Ruby, kurs 1963 metais lapkričio 24 Dallas miesto kalėjimo patalpose nukovė prezidento John F. Kennedy žudiką Lee Harvey Oswald.

Ruby buvo teisiamas ir pasmerktas mirties bausme. Laukiant naujo teismo Ruby sunkiai susirgo nepagydoma vėžio liga.

Sąryšy su prezidento Kennedy nužudymu ir Oswaldo nušovimu laikraščiuose, išleistose brošiūrose bei knygose buvo įvairių įvairiausių spėliojimų ir aiškinimų apie sąmokslus ir t. p. Spėliota ir aiškinta, kad žudikas, užkietėjęs marksistas Oswald turėjęs talkininkų ir kad Ruby jį nukovęs, kad užčiaupti jo liežuvį, kad neišduotų kitų. Kadangi Ruby irgi turėjęs tamsią praeitį, tad daugelis nelinksta patikėti jo aiškinimam, kad jis nukovė Oswaldą išėjes iš lygsvaros dėl prezidento nužudymo.

Beje, vyriausio teisėjo Earl Warren vadovaujamas investigacijos komitetas ir Federalinio Investigacijos Biuro (FBI) vadovai savo raportuose tvirtina, kad Oswaldas ir Ruby atlikę žygius vieni — be bendradarbių. Pats Ruby prieš mirtį pasakojo, kad jokios konspiracijos nebūta.

SENUOSIUS METUS PALYDINT — NAUJUOSIUS PRADEDANT

(J. Kajecko, Lietuvos Atstovo, žodis į Lietuvą, užregistruotas Amerikos Balse, Naujųjų 1967 Metų proga)

Garbingos Tėvynės Mielieji Tautiečiai,

Vakarų pasaulyje, laisvėje, gyveną lietuviai iškilmingai atšventė Kalėdų šventes. Kaip paprastai, prie Kūčių stalo, prisiminta artimieji. Mintimis laisvieji lietuviai skrido pas savus. Prisiminta ir tie, kurių po žeme ilsis krūtinė Nemuno krašte ir už Uralo. Jie prisiminti ir Bernelių Mišių metu. Į tas pamaldas eiti Vakarų pasaulyje netenka varžytis. Religinė laisvė čia nėra tuščias žodis.

Visi lietuviai, vienu ar kitu būdu, kur jie bebūtų — su meile prisimena savo tautiečius. Jie mini laisvės dienas, kada ramybė viešpatavo Lietuvoje geros valios žmonėms. Tremtinių tada neturėjome. Gerbūvio irgi netrūko.

Vakaruose gyveną lietuviai tebetiki laisvės idėjos galia ir jos galutiniu Tėvynėje laimėjimu, nežiūrint pergyvenamų sutemų.

Praeituosius metus palydime su pasitenkinimu. Jų eigoje keliais atvėjais mes patyrėme palankumą Lietuvių Tautos reikalais iš J.A.V. Vyriausybės, Senato ir Atstovų Rūmų bei iš Amerikos organizacijų, spaudos ir Amerikos lietuvių.

Pasibaigę metai Vakarų pasaulyje vadinami Jaunimo Metais. Jie atžymėti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu, Dainų Švente Chicagoje ir didinga bei įspūdinga Šiluvos Koplyčios dedikacija Washingtone. Jie atžymėti ir kitais reikšmingais suvažiavimais, kongresais, puikiais leidiniais, šauniais lietuvių laimėjimais įvairiose srityse.

1966 metų eigoje taip pat sustiprinta lietuvių politinių veiksnių veiklos gairės ir įjungta daug naujų, jaunų jėgų į politinės veiklos barus.

Mes tikime, kad patriotinių lietuvių laisvės ilgesys, ryžtas bei ištvermė pagreitins Lietuvos prisikėlimą.

Tebūnie Naujieji Metai tautiečiams tėvų žemėje ir tremtyje lengvesni.

Daugaus palaima telydi visų mūsų pastangas Naujuose Metuose!

PASISAKYME

Vatikano šaltiniai praneša, kad sausio 29 d., numatomas SSSR Aukščiausio Sovieto prezidiumo pirmininko N. V. Podgorny lankymasis Vatikane. Šį klausimą svarstė Vliko valdyba ir priėjo šio nusistatymo:

1. Vlikas netrukus tuo reikalu išsiųs Vatikano valstybės sekretoriui atitinkamą memorandumą;

2. Lietuvių visuomenei patariama siųsti Vatikanui laiškus, kuriuose būtų išreiškiamas nusivylimas dėl priėmimo Podgorny, galvos tos valstybės, kuri jau 26-sius metus laiko Lietuvą okupavusi, naikina jos gyventojus, uždarinėja bažnyčias, persekioja kunigus ir tikinčiuosius, paneigia žmogaus teises ir kt.

Laiškus siųsti šiuo adresu: His Eminence Amleto Giovanni Cardinal Cicognani, Secretary of State of the Holy See, City of Vatican.

Laiškus galima rašyti lietuvių, anglų, italų ir prancūzų kalbomis.

Elta

VYSKUPAI KOVOJA PRIEŠ SEMINARIJŲ UŽDARYMĄ

Varšuva. Lenkijos vyskupai išleido komunikatą, kuris buvo skaitomas gruodžio 18 visose katalikų bažnyčiose. Komunikate reiškiamas vyskupų gilus susirūpinimas dėl komunistinės vyriausybės pasikėsinimų uždaryt kelias dvasines seminarijas su tikslu sumažinti jaunų kunigų skaičių ir pakirsti Apaštalų Sosto išskirtiną autoritetą kunigų seminarijų atūvilgiu. Tai yra ženklas, kad tikėjimo persekiojimas Lenkijoje dar sustiprinamas.

Windsor, Ontario. Gruodžio 21 smėliu pakrautas trokas susitrenkė su mokykliniu busu. Žuvo 8 vaikai, 13 sužeidė.

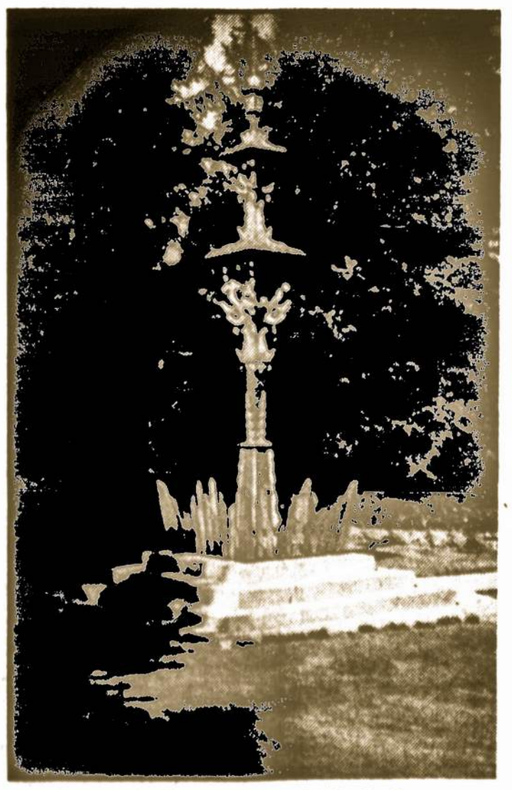

Lietuviškas kryžius, pastatytas Portlande, Oregone

"GARSAS"
Published monthly by
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. • Tel. GLenmore 5-7281
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Editor — Matas Zujus
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Street), Wilkes-Barre, Pa.
Subscription $2.00 per year • Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talso savo nuožiūra
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

DVI SUKAKTIS PRISIMENANT

Šios sukaktys yra taip skirtingos, kaip diena ir naktis, ir jos liečia Klaipėdos Kraštą. Tačiau tokios ar kitokios sukaktys duoda progos susimąstyti ir dažniau — susikaupti.

Lietuvių vokiečių ginčai dėl Klaipėdos Krašto siekia viduramžius. Tas kraštas dabar įvairiai vadinamas: Vakarų Lietuvą, Mažoji Lietuva, Pajūrio Lietuva, Gintaro Lietuva, Klaipėdos Kraštas ir t.t. Nesvarbu kaip mes tą kraštą šiandien bevadintum, bet kiekvienam lietuviui yra svarbu, kad tas kraštas yra Lietuvos dalis, kad to krašto gyventojai yra lietuviai ir kad tas kraštas yra lietuvių tautos nedalomas kūnas.

Klaipėdos kraštas grįžta Lietuvai

Klaipėdos krašto prijungimas 1923 m. sausio 15 d. prie Lietuvos reiškė lyg prakirtimą sienoje lango, kuris jungia Lietuvą su kultūringais vakarais. Atsiskleidė nauji vartai naujai erai. Išsipildė pastangos įsigyti nuosavą priėjimą prie jūros, kurios keliais Lietuva galėjo eksportuoti ir importuoti savo gaminius bei prekes. Be to, Klaipėdos krašto prijungimas prie lietuvos buvo ryškus posukis į vakarus. Tuo prijungimu Lietuva buvo susitiprinta kaip valstybė, o tarptautinėje politikoje laimėjo didesnį svorį.

Per 700 metų lietuviai buvo prispausti, ujami ir niekinami, vienok išlaikė savo tėvų kalbą, papročius, tradicijas ir t.t.

Bet dar kas labai svarbu, kad tame krašte buvo atspausdinta pirmoji lietuviška knyga; iš ten atėjo lietuviška maldaknygė, dr. Basanavičiaus "Aušra" sušvito, dr. Kudirkos "Varpas" suskambėjo, Tumo Vaižganto "Tėvynės Sargas" iš ten nešė sargybą ir ten šimtai lietuvių knygnešių rikiavosi.

Vasario 16 akte buvo aiškiai paskelbta, kad atstatoma ne senoji istorinė Lietuva, bet etnografinėse sienose, t.y. Lietuvių tautos gyvenamose žemėse.

Tačiau didelė dalis lietuviškų rytinių žemių buvo pagrobta lenkų, net su pačia sostine Vilnium. Taip pat nepavyko atgauti etnografinių sienų ir vakaruose, nes po I pasaulinio karo Versalio Tvarkos konferencija Klaipėdos kraštą paliko laimėjusių sąjungininkų globai. Versalio Taikos konferencijos sprendimu buvo nepatenkinti nei Didžiosios Lietuvos Vyriausybė, nei Mažosios Lietuvos Taryba, kuri be pertraukos skelbė pasauliui, kad Klaipėdos krašto gyventojai pageidauja būtinai susijungti į vieną Lietuvos šeimą.

Klaipėdos krašto prijungimo problema kaskart brendo ir stiprėjo. Ir štai 1923 metų sausio mėn. 9-15 d.d., susikloščius palankioms aplinkybėms, vietos gyventojų buvo suruoštas sukilimas, kuris be didelio kraujo praliejimo kraštą prijungė prie Lietuvos.

Tas sukilimas lietuvių tautos istorijoje yra aukso raidėmis įrašytas ne tik dėl ginkluotos pergalės, kiek dėl dvasinio ryžto, parodžiusio pasauliui, kad net ilgi šimtmečiai vokiškos priespaudos nepajėgė visiškai nutautinti lietuvio ir kad jo troškimai vėliau ar anksčiau išsipildė.

Tas laimėjimas buvo lietuvių tautos pasididžiavimas, tai demonstracija, kad po 700 m. vokiečių vargovės nykštukas išdrįso sukilti prieš dramblį, sugebėdamas apginti savo teises ir prijungti savo kraštą prie tikros motinos Lietuvos.

Klaipėdos kraštą prijungus prie Lietuvos, atgijo lietuviškumas, kuris ištisus amžius buvo slopinamas, atbudo to krašto pirmūnai, kovotojai, pionieriai: Vydūnai, Jankai, Jagomastai, Simonaičiai, Zauniai ir eilė kitų, kurie pasijuto esą tikri suvienytos Lietuvos sūnūs.

Tai vis nuopelnas nepailstamų kovotojų, kurie yra verti gilios susikaupimo pagarbos ir meilės. Tai įrodymas, kad visi, kaip vienas, esame nuo to pačio pajūrio ir kad neveltui skamba giesmė: "Prie jūros aukštaičiai, prie jūros žemaičiai, prie jūros visa Lietuva".

Vokietija vėl atplėšia Klaipėdos kraštą

Tačiau Klaipėdos krašto padangė nuo pat 1923 metų, lietuvio akimis žiūrint, niekad nebuvo tinkamai giedri, nes iš kitos Nemuno pusės, kaip koks Damoklo kardas, virš Klaipėdos krašto kabojo. Politiniai Lietuvos horizontai, Hitlerio valdymo metu, staiga pradėjo niauktis, daugiau negu paprastai. Ir štai 1939 m. kovo 22 d. Reicho užsienio reikalų ministeris Ribentropas, per Lietuvos užsienio reikalų ministerį Urbšį pareikalavo Klaipėdos Kraštą gražinti Vokietijai be jokių sąlygų, nes kitaip bus sunaikintas Kaunas ir Klaipėdos Kraštas bus paimtas jėga. Prieš tokį arogantišką ultimatumą nieko neliko, kaip nusileisti ir Klaipėdos Kraštą atiduoti. To netikėto ir nelaukto smurto iniciatoriai ir autoriai buvo Prūsijos valdovas tulas Kochas ir Klaipėdos Krašte buvusioji slapta vokiečių organizacija.

Taigi, tos sukaktys skirtingos kaip diena ir naktis — viena linksma, kita liūdna. Nors lietuvis nekerštingas, bet po 25 metų suviršum vienam tų laikų budeliui, buv. Prūsijos gubernatoriui Kochui suruoštomis Varšuvoje kartuvėmis pasityčiota iš jo likimo ir apgailestauta — kodėl Kochas nebuvo pakartas Lietuvoje.

Šiandien Klaipėdos Krašto likimas toks pat kaip ir Didžiosios Lietuvos.

Povilas Dirkis

Jaunimo Metus išlydėjus

1966 metai — Jaunimo Metai: jie savo darbais nepaprasti. Jie nusinešė į praeitį daugybę svarbių įvykių. Tuos įvykius kūrė masės lietuvių patriotų. Daugybė jaunų ir vyresnių lietuvių aukojosi jų įvykdymui, be to, tur būt paaukojo daugiau 2,000.000 dolerių. Verta tuos darbus ir įvykius bent trumpai apžvelgti.

Tiesa, Lietuvių Katalikų Susivienijimo darbuose, o ypač naujų narių vajaus požiūriu, tie metai nebuvo nei sėkmingi, nei laimingi. Su skaudančia širdimi norisi tarti, jog nedaugelis entuziastų visuose Susivienijimo darbuose rado būtinos ir tikėtosios paramos. Daugis buvo beširdžiai, bekraujai, kaip ledas šalti "Garso" ir L. K.S. Centro valdybos iškeltiem idealam, naujų narių įrašymo vajams. Taip nedaug buvo unisonu plakančių lietuviškų širdžių. Tačiau viskas nuplaukė į negrįžtamybės amžinąją tamsą. Turime viltį, kad 1967 m. jie pabus iš tautinio apsnūdimo, kaip savo laiku yra pabudęs didysis lietuvių tautos žadintojas dr. V. Kudirka ir nuoširdžiai padirbės Susiv. naudai.

KUN. ANTANAS KAUPAS, buvęs Susivienijimo dvasios vadas ir prezidentas, savaitraščio "Draugo" įsteigėjas ir redaktorius, publicistas, rašytojas.

Atlikti tiesiog milžiniški darbai

Jokia kita tauta nebuvo surišta tokiais nenutrūkstamais vienybės saitais, kaip lietuviai. Jokie komunistiniai priešai, gausiai apmokami Maskvos auksu, nesugebėjo pralaužti susipratusiųjų lietuvių vieningo Lietuvos laisvinimo fronto. Tik atskiri parsidavėliai bandė į mūsų tarpą įnešti "kultūrinio bendradarbiavimo su Maskva" dezorganizacinio sąmyšio. Vladimirovas, Lietuvos rusas ir maskvinis agentas, o seniau Kubilius, Zimanas, Mieželaitis ir kt. panašūs nedaug ką tegalėjo padaryti.

Vlikas trumpą krizę lengvai nugalėjo ir persiorganizavo, kad galėtų vykdyti ir toliau Lietuvos laisvinimo misiją.

Altas, kuriam pirmininkauja L.K.S. stambus šulas, inž. A. Rudis, kaip tvirtas ąžuolas buvo priešų nepajudinamas. Tai pavyzdžiu tarnaujanti, daugelį lietuvių veikėjų apjungianti, organizacija. Garbė jai!

Lietuvių Bendruomenė sąžiningai atlieka nepartinių lietuvių apjungimo misiją: ji mažiau ar daugiau veikia ir rūpinasi lietuvybės išlaikymu, lituanistiniu švietimu, kultūrinių vertybių puoselėjimu — knygų leidimu, nemažai prisideda prie Lietuvos laisvinimo idėjos gyvybingumo išlaikymo.

L. Valiuko iniciatyva, 1961 m. įsteigtas lietuvių, latvių ir estų komitetas (Los Angeles) atliko milžinišką politinį darbą. Šio komiteto dėka (o ypač L. Valiuko) buvo paveikti abeji Kongreso rūmai Washingtone. Atstovų rūmuose 1965 m. birželio 21 d. buvo priimta Lietuvos laisvinimo rezoliucija (kartu Latvijos ir Estijos). Gi 1966 m. spalio 22 d. panašaus turinio Lietuvos laisvinimo rezoliucija buvo vienbalsiai priimta ir JAV Senate (H. Con. Res. 416).

1966 liepos 31 rugpiūčio 1-2 d.d. Pittsburghe įvyko LKS 63-tysis, sukaktuvinis seimas. Gaila, kad delegatų skaičiumi buvo negausingas seimas — viso 75 atstovai. Šis seimas nutarė sutrumpint mūsų Susivienijimo pavadinimą iš Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje į — Lietuvių Katalikų Susivienijimą. Be to, ateity kuopos turės teisę į būsimus seimus siųst 1 atstovą ne iš 50, bet iš 25 kuopos narių kiekio. Tai labai svarbus nutarimas. Tuo būdu Waterbury, Conn., 1969 m. šaukiamame seime turėtų dalyvauti bent 150 atstovų.

Jaunimo Kongresas

1966 — Jaunimo Metais įvyko laisvojo pasaulio jaunimo kongresas. Dalyvavo maždaug 500 atstovų. Prie Detroito (apie 60 mylių) lietuviškoje miškingoje stovyklavietėje "Dainava" su Spyglio ežeru, daugumas šių jaunimo atstovų įspūdingai stovyklavo.Gi 1966 m. liepos 3 d. buvo surengta Chicagoje — International Amphitheatre salėje milžiniško masto III-ji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventė. Koncertas buvo reto ispūdingumo. Vien tik atskiras lituanistinių mokyklų choras davęs koncertą susidarė iš 1000 jaunų dainininkų. Suaugusiųjų choras sugebėjo sutelkti virš tūkstančio dainininkų. Salę užpildė virš 10,000 klausytojų. Ši didinga lietuvių tautos kultūrinė demonstracija parodė, jog dar nemirštame. Tai klestinčios gyvybės apraiška.

Lietuvių Enciklopedija baigta spausdinti

1966 m. gruodžio mėn. baigta spausdinti Lietuvių Enciklopedija: paskutinysis tomas buvo atžymėtas nr. 35. Tiesa, 15 tomas, kur bus sutalpinta visa medžiaga apie Lietuvą ir lituanistiką — kalbotyrą, folklorą išeis dar 1967 m. Po II pas. karo ateivių — intelektualų pasitarnavimas lietuvių tautai ir laisvojo pasaulio kultūrai visų pripažįstamas. Apie šio mokslinio darbo didingumą ir vertę bylos lietuvių tautos kultūros istorija ir ateinančios kartos. O ypač didžios pagarbos ir milžiniškų nuopelnų L.E. išleidimo darbuose bei užmojuose turėjo Juozas Kapočius. L. E. išleidimo didingumų bei vertę parodo ir išleistoji 1,250,000 dol. suma. Šiuo metu ruošiamasi prie lituanistinės enciklopedijos anglų kalba šešių tomų išleidimo. Leidėjo Juozo Kapočiaus pareiškimu, visi šeši tomai kaštuosią tik 90 dolerių.

Paminklinė Šiluvos Dievo Motinos koplyčia

1966 m. rugsėjo 3-5 dienomis lietuvių minios tiesiog buvo okupavusios Washingtoną— JAV sostinę. JAV katalikai sumanė ir įvykdė milžiniškos paminklinės bažnyčios pastatymo užmojį Washingtone. Šioje šventovėje buvo leista tik keliom tautom įsirengti savo tautines koplyčias. Į laimingųjų tautų tarpą pakliuvo ir JAV lietuviai. Tam reikėjo apie 360, 000 dolerių. Vysk. Vincentas Brizgys organizavo piniginių išteklių rinkimą.

Koplyčios vidus lietuvių menininkų buvo taip suderintas, jog koplyčioje sutilpo net keturi Dievo Motinos paveikslai. Šiluvos ir Vilniaus Aušros vartų Marijų religinio kulto sintezė — meniniu ir istoriniu požiūriais, negalėjo būti ryškiau išreikšta. Pašventinimo iškilmėse ir lietuvių religiniam kongrese dalyvavo virš 10,000 lietuvių maldininkų. Ir šis didžiulis laimėjimas amžiais bylos ateinančiom kartom apie JAV lietuvių pasišventimą, pasiaukojimą ir maldingumą.

KUN. ANTANAS MILUKAS, buvęs Susivienijimo dvasios vadas, buv. iždo globėjas, laikraštininkas, knygų leidėjas.

O kur Lietuvių Fondas, Balfas?

Balfas kasmet surenka apytikriai 100.000 dol. O kartais dvigubai daugiau. (Gavus iš valdžios maisto, drabužių) ir išsiunčia pasaulyje vargstančiųjų lietuvių sušelpimui. Balfas nušluosto vargstančiųjų ašaras, ramina alkį, o negalinčius drabužių įsigyti — pridengia Amerikoje suaukotais drabužiais.

Lietuvių Fondas, kaip Nobelio premijų fondas Švedijoje, pasiryžo surinkti 1,000.000 dol. Iš procentų remiama bei puoselėjama lietuvybė, lituanistinės mokyklos, kultūrinė veikla, periodinė ir neperiodinė spauda, jeigu būtų tam reikalo, ir kt. užmojai JAV. Šiuo metu, t.y. 1966 m. gruodžio mėn. gale Lietuvių Fondas pašoko virš 300,000 dolerių, taigi, beveik trečdalis milioninio užmojo. O kada Lietuva taps laisva, suverenine valstybė, Lietuvių Fondas bus perkeltas Lietuvon.

'Kultūrinis' bendradarbiavimas su despotais

Matome, jog JAV lietuviai didžiuliais laimėjimais apvainikavo 1966 metus. Komunistinis raudonųjų frontas visur pralaužtas. Žygiuojame pirmyn — į laimėjimus, į laisvos Lietuvos idealą.

Prie paminėtų ir nepastebėtų laimėjimų yra, be abejo, prisidėję ir Lietuvių Katalikų Susivienijimo nariai. Ateity, kada mūsų didžiulė organizacija atras tinkamų vaistų sulaikyti narių mažėjimo ligos negerovę, kada kiekvienas narys įsipareigos įrašyti bent vieną tinkamą narį — padėtis pasikeis naudingon pusėn visiems lietuviams, o juo labiau tai pajus kovotojai už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Pravartu čia iškelti, kad čia, J. A. Valstybėse, tik mažas skaičius 'lietuvių' yra K GB tarnyboj— Maskvos despotų samdinių. Pavardžių neminint, mes juos žinom. Jie nori "kultūrinio bendradarbiavimo" su tais despotais tik todėl, kad rusų —komunistų auksas juos paviliojo. Jie bando įrodinėti, kad maskoliai "išvadavo" Lietuvą. Koks gi išvadavimas, jeigu raudonieji budeliai sunaikino vieną trečdalį tautos!

Dirbkime tautos naudai

Būkime tad gerais Susivienijimo direktoriais, sekretoriais, kuopų pirmininkais, pavyzdingais nariais — laimėjimų džiaugsmas neapvils mūs. Daugis mūsų greit netenka pusiausvyros. Atsiranda nepagrįstų kritikų. O kur tų "kritikų" darbai, kur nuopelnai mūsų Susivienijimo labui?

1967 m. užsibrėžkime sau uždavinį — nepalūžti, nenustoti vilties, kovoti dėl Susivienijimo gerovės, mūsų tautos laisvei atgauti, nebūti hipokritais ar fariziejais.

Dirbkime, tikėkime ir pasitikėkime mūsų vadais. Lietuvių tauta maža, bet ji turi galingų draugų. Greit ir jie prabils.

Vyt. Tylonis

Kanauninkas Prof. FABIJONAS KEMĖSIS
Jo parašyta Susivienijimo istorija buvo išspausdinta Tėvų Marijonų spaustuvėje Marijampolėje, Lietuvoje, vienok užėję raudonieji okupantai knygą sunaikino ir nei vienas egzempliorius nepasiekė Ameriką. Už nuopelnus Susivienijimui, 1917 metų seimas, įvykęs Pittsburgh, Pa., pakėlė Susivienijimo garbės narių. Bolševikų ištremtas Sibiran, 1954 metais sausio 21 dieną Marijinska, Krasnojarsko krašte, mirė kankinio mirtimi.

Joseph C. Muskett, centre, prisaikdinimas naujoms pareigoms. Dešiniau — prel. J. Milauskas, šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas Scrantone, Pa. J. C. Muskett išrinktas Scrantų miesto švietimo Valdybos pirmininku.

Everett M. Dirksen ir Gerald G. Ford, respublikonų vadai, Kongrese, pritarė pasisakymam dėl Vietnamo, nepritarė dėl mokesčių.

Mirė inž. A. Seměnas

Chicago, Ill. 1966 m. gruodžio 17 mirė inžinierius Alfonsas Seměnas. Palaidotas gruodžio 21 iš šv. P. Marijos parapijos bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1906 m. spalio 3 d. Glasgove, Anglijoj. Mokėsi Lietuvoj, Rusijoj; 1936 m. Vytauto Didžiojo universitete gavo technologijos inžinieriaus diplomą; studijas gilino Anglijoj. Profesoriavo VD universitete.

1948 m. liepos mėnesį atvyko į JAV-tybes. Chicagoje vedė nuosavą elektronikos įmonę. Priklausė prie daugelio organizacijų, bendradarbiavo eilei laikraščių.

Liūdesy paliko žmoną Stasę — LRKSA 29 kuopos sekretorę, liet. laikraščių bendradarbę, dukterį Nijolę, žentą Dovydą Etzwiler ir vaikaitį Kristutį; motiną ir seserį Emiliją Gaučienę su šeima.

Amžiną atilsį!

Japonų užpuolimo padariniai

U. S. News and World Report žurnalas gruodžio 12 d. numery, straipsnyje "Užpuolimas, kurs perdirbo pasaulį" (25 m. sukakties nuo Pearl Harbor užpuolimo), rašo:

"Afrika, kolonijų kontinentas prieš Antrajam Pasauliniam karui prasidedant, dabar yra 39 nepriklausomų valstybių kontinentas.

"Šiandien tik Rusija gali būti apibūdinta, kaip imperialistinė ir kolonijinė valstybė, naudojanti savo armijas palaikyti savo valioj Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją, Čekoslovakiją, Vengriją ir Rytų Vokietiją. Be to, rusai godžiai prarijo kadai nepriklausomas Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes". (E.)

MIRĖ ISTORIKAS KUN. JONAS REITELAITIS

1966 m. lapkričio 30 d. Krikštonyse (Lazdijų raj.) mirė istorikas-kraštotyrininkas Jonas Reitelaitis, gimęs 1884 m., keliasdešimties monografijų apie pietų Lietuvos vietoves autorius.

Jo Gudelių, Veisiejų, Leipalingio monografijos ir Lišk iavos miestelio istorija buvo išspausdintos periodiniuose leidiniuose. Kitų monografijų (apie Seirijus, Merkinę, Kirsną, Būdvietį, Gražiškius ir kitas vietoves likę rankraščiai. Tarp likusių raštų esąs ir vertingas privilegijų (XVI a.) dvarų inventorius bei Lietuvos metrikos ištraukų rinkinys.

Seinų kunigų seminarijoj J. Reitelaitis buvo sutelkęs lietuvių klierikų ratelį, kuriame tarp kitų dalyvavo V. Mykolaitis Putinas, M. Krupavičius.

(Elta)

Iš gerklės išėmė gyvą granatą

Da Nang, Vietnam. Gruodžio 22 JAV-tybių laivyno daktaras James Chandler išėmė nesprogusią granatą iš marino jureivio gerklės. Šautuvo granata buvo 2 colių ilgio ir 1½ colių pločio.

Operacijos laiku daktaras Chandler ir jo asistentas lt. Peter Steinhauer nežinojo, kad jūreivio gerklėj įstrigusi granata buvo gyva. Dviem atvejais dr. Chandler mėgino granata išimti instrumento pagalba, galų gale išėmė gryna ranka. Kai prie operacijos buvę 7 liudininkai pamatė išimtą granatą ir paaiškino, kad tai šautuvo granata, dr. Chandler atsargiai išnešęs laukan, padėjęs ant žemės, atbulas pasitraukęs kelis žingsnius, po to bėgęs "like hell". Granata išsprogdinta su dideliu trenksmu.

Mirė kun. V. Kwinn

Spring Valley, Ill. Lapkričio 27 d. mirė šv. Onos parapijos klebonas ir ilgametis LRKSA 146 kuopos narys kun. Vladas Kwinn-Kviečinskas. Palaidotas lapkričio 30 šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Kunigu buvo įšvęstas 1931 m.

LIETUVIAMS LAISVAME PASAULYJE

Apsimarinimo ir krikščioniškų papročių tema

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS

Brangūs sesės ir broliai lietuviai,

Mūsų Bažnyčioje santykiai tarp hierarchijos ir kitų tikinčiųjų yra labai panašūs į geros šeimos narių santykius. Mažai suprantantiems vaikams tėvai pasako, kaip elgtis net ir mažiausiose smulkmenose. Paaugusiems ir daugiau išmanantiem tėvai duoda tik bendresnių nurodymų, patarimų, kuriuos savo kasdieniniame elgesyje pritaiko jau patys vaikai.

Bažnyčios vadovybė kadaise labai tiksliai pasakydavo, kada ir kokius gerus darbus žmonės turi atlikti, nuo ko ir kada susilaikyti, kaip apsimarinti, kokią atgailą daryti. Mūsų laikais Bažnyčios vadovybė, pasitikėdama katalikų dvasiniu ir intelektualiniu subrendimu, daugelį buvusių tikslių įsakymų, patvarkymų atšaukia, o palieka tik dėsnius, kokie saisto žmogaus gyvenimą, ir pasitiki, kad kiekvienas katalikas pakankamai išmintingai ir uoliai juos pritaikys savo asmeniui. Taip paskutinių 50 metų tarpe tapo palaipsniui atšaukti daugelis buvusių pasninko ir abstinencijos potvarkių. Tai padaryta ne tuo tikslu, kad tikintieji atprastų nuo visokios drausmės, nuo apsimarinimo, nuo atgailos, bet kad pakitėjusiame gyvenime palengvintų geriau atlikti kiekvienam savas kasdienines pareigas ir palengvintu eucharistinio pasninko įstatymu paragintu tikinčiuosius į dažnesnę šv. Komuniją.

Pačiuose paskutiniuose potvarkiuose, dar labiau palengvinančiuose pasninko reikalavimus ir Visuotinis Vatikano II susirinkimas ir Paulius VI primena, kad bendras apsimarinimo ir atgailos reikalavimas yra iš Dievo ir jokis žmogus nei Apaštalų Sostas negali to reikalavimo panaikinti, nė vienas žmogus negali nuo to pats saves dispensuoti. Kokia bebūtu drausmė pagal Bažnyčios įstatymus, tai santykiai tarp Dievo ir žmonių, Dievo teisingumas pasilieka visada tie patys. Kokie bebūtu pasninko ir kitų atgailų potvarkiai, tai Kristaus žodžiai pasilieka, kad yra piktų dvasių, kurios "kitaip neišvaromos, kaip tik malda ir pasninku" (Mat. 17, 20); "Jei atgailos nedarysite, visi taip pat pražūsite" (Luk. 13,5). Šventas Raštas yra pilnas įspėjimų, kad nebūtų įvykę daugybės nelaimių, jeigu žmonės būtų laiku atgailoję; kad nusidėjusiam žmogui nėra išganymo be atgailos. Permaldauti Dievą už savo ir kitų kaltes, išprašyti malonių, žmogui pačiam išsilaikyti deramam tobulume yra būtini saikingumas, apsimarinimas, atgailos darbai, malda. Mūsų dienomis daug kur panaikinamas buvęs savaitėje vienintėlės dienos — penktadienio abstinencijos įsakymas. Gydytojai ir kiti išmintingesni žmonės galvoja, jog maisto įvairumas, saikingumas, apsimarinimas yra būtini žmogaus sveikatai. O dvasinės srities vadovai ir toliau tvirtins, kad šios dorybės yra reikalingos valios, charakterio auklėjimui nemažiau kaip sveikatai. Taigi, ir pakitėjus Bažnyčios drausminiams įstatymams, saikingumas, apsimarinimas, atgailos praktikų bendras reikalavimas pasilieka. Mūsų laiko žmonėm teikiama tik daugiau iniciatyvos pasirinkti ir apsispręsti, kada ir kokiu būdu kuris apsimarins, kokią pasiskirs sau atgailą.

Visuotinis Vatikano II susirinkimas pabrėžia dar ir kitą reikalą. Ir ateičiai lieka tie patys laiko tarpai, kuriuose tikintieji privalo daugiau, negu paprastu laiku, dvasiniai susitelkti, apsimarinti, pasiskirti kokias nors ypatingas atgailas. Tokie ypatingi laiko tarpai yra adventas ir gavėnia. Gavėnios meto pasninko ir abstinencijos įstatymas yra palengvintas, tačiau tuomi nepanaikinama pareiga pasiskirti sau pačiam kokius nors ypatingus atgailos darbus ar apsimarinimus. Yra daug dalyku, kurie advento ir gavėnios laikui netiko anksčiau, netinka nei dabar. Ir dabar advente ir gavėnioje netinka pasilinksminimai, nereikalingos pramogos, visokis nesaikingumas. Praeitvie tiko, tinka ir dabar apsimarinimas, didesnis pamaldumas, įvairūs atgailos ir labdaros darbai. Visuotinis Vatikano II susirinkimas ragina, ypatingai gavėnios metu, net į viešas ir bendruomenines atgailas.

Primindamas šiuos Dievo ir Bažnyčios reikalavimus, dristu paraginti jus, Mylimieji Kristuje, nesiduoti ir neleisti, kad pagoniškos įtakos iškreiptų Dievo ir Bažnyčios reikalavimus bei patarimus, gadintų mūsų krikščioniškas ir prasmingas tradicijas. Reikia atsiminti, kad advento ir gavėnios metu katalikams netinka ruošti pasilinksminimus, nebūtinas pramogas, netinka dalyvauti kitų ruošiamose, netinka to laiko neatžymėti jokiu asmeniniu apsimarinimu. Daugelyje vietų yra praktika, virstanti į tradiciją, kad katalikiškų mokyklų vaikučiai ir jaunimas advento ir gavėnios metu atsižada nebūtinų skanėstų, o sutaupas už tai skiria kokiam nors labdaros darbui. Dar būdami tremtinių stovyklose Europoje ir čia nekartą esame gavę iš tokių mokyklų aukų mūsų kaliniams Sibire, vargstantiems Lietuvoje ir kitokiems geriems darbams. Užaugusieji galėtų panašiu būdu padaryt daugiau gero sau ir kitiems. Užaugusieji katalikai galėtų visi atsižadėti advento ir gavėnios metu, pav., rūkymo, alkoholio vartojimo, nebūtinų pramogų, o sutaupas iš to skirti kokiam nors geram darbui. Mums lietuviams ypatingai tuo metu dera nuoširdžiau atsiminti, kad mes turime svarbių reikalų, liečiančių visą tautą, Lietuvoje vargstančių labui turime Religinę Šalpą ir Balfą, Romoje turime šv. Kazimiero Kolegiją, turime vienuolijas ir jų veiklą, turime savas mokyklas ir jaunimo organizacijas, esame reikalingi pagalbos mūsų lietuviškai liturginei, religinei ir kitokiai gerai spaudai.

Ypatingai gavėnios metu grįžkime prie daug gražesnių ir prasmingesnių praktikų, negu pasilinksminimai ar nebūtini susirinkimai. Ar gi nebus švenčiau, prasmingiau ir net visuomeniniu bei tautiniu atžvilgiu naudingiau gavėnios šeštadieniais, sekmadieniais rinktis į bažnyčią lietuviškai pagiedoti Graudžius Verksmus, giedant lietuviškas giesmes apeiti Kryžiaus Kelius. Iš tokių valandų kiekvienas išsineš sieloje daugiau gero, negu iš nebūtino susirinkimo.

Bažnyčia mūsų laikais savo naujais potvarkiais šaukia visus ne į pairimą, ne į pagonišką supasaulėjimą, o į sąmoningesnį, savistovesnį, gilesnį Kristaus Mistinio Kūno narių dvasinį atsinaujinimą ir gyvenimą arčiau Kristaus. Bažnyčios vadovybė parodo, kad mūsų laikų kataliko sąmoningumu galima daugiau pasitikėti negu praeityje. Mūsų subrendimo laipsnį parodys mūsų elgesys. Advento ir gavėnios pramogas teisinantieji tautinio labo motyvais turėtų prisiminti religinių praktikų ir tradicijų vertę žydų tautos ištvermėje ne 20 ar 100 metų, o kelis tūkstančius metų.

Mūsų tautos ankstesnės kartos sukūrė daug krikščioniškų papročių, tradicijų, supintų su tautos charakteriu. Jos yra vertingos ir dabar. Už krikščionišką religiją ir gyvenimą tiek iškentėjusios ir dabar kenčiančios tautos nariai esame įpareigoti nepasimesti klaidingose nuotaikose ir aplinkoje, o gyventi savu krikščionišku gyvenimu ir kitus jo pamokyti.

Pasakytieji žmogiški motyvai, sujungti su dieviško įstatymo reikalavimais, tepadeda susiorientuoti naujų laikų naujuose potvarkiuose, kad, išlaikydami senas krikščioniško gyvenimo vertybes, pajėgtumėm sukurti ir naujų.

Visada prisiminkime ir gyvenime taikykime pranašo Izaijo paraginimą: "Ieškokite Viešpaties, kol jis randamas; šaukitės jo, kol jis yra arti. Nedorėlis tepalieka savo kelią ir neteisusis savo užmačias; tegrįžta į Viešpatį, kuris jo pasigailėjęs atleidus" (55.6 . . .)

Suartėjimo politika: De Gaulle sako, kad suartėti su Kremlium reikia kiekvienam skyrium. Pagal Chr. Sc. Monitor vaizdą.

North Little Rock, Ark. Gruodžio 27 dėl sprogimo sunaikinusio mūrinį penkių kambarių namą žuvo 5 asmenys.

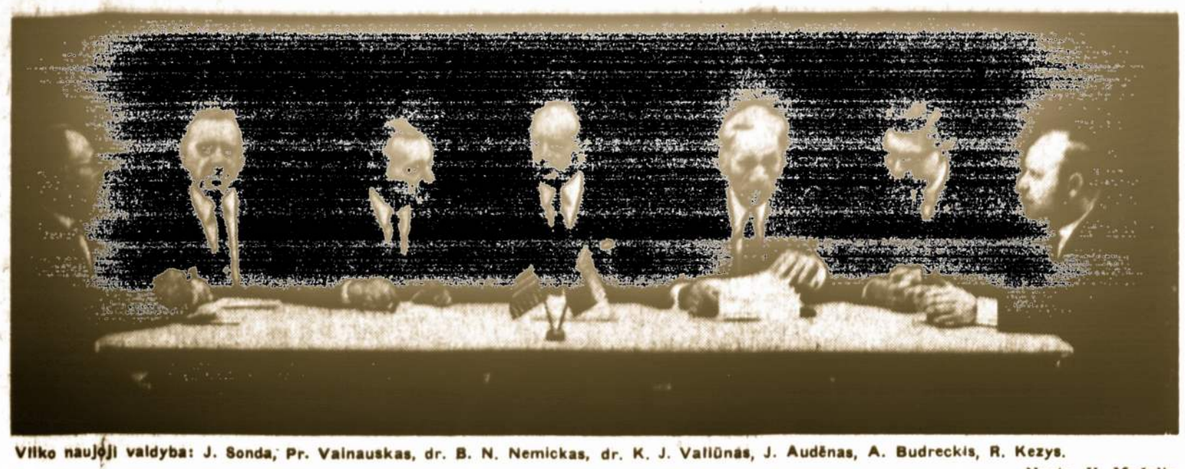

Vliko naujoji valdyba: J. Sonda, Pr. Vainauskas, dr. B. N. Nemickas, dr. K. J. Valiūnas, J. Audėnas, A. Budreckis, R. Kezys.
Nuotr. V. Maželio

DARBINGAS VLIKO SEIMAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas gruodžio 10 d. (10:25 val.) pradėtas darbų tvarkoje numatytaisiais laikinai pareigas einančios valdybos pareigūnų pareiškimais bei pranešimais, gruodžio 11 d. (2 v. p. p.) baigė savo darbą jau turėdamas naują Vliko valdybą.

Pradėdamas seimo posėdžius pirmininkas V. Sidzikauskas pareiškė, kad "Amžinieji mūsų tautos idealai ir visų lietuvių bendras siekimas atstatyti Lietuvos nepriklausoybę ir laisvę suvedė mus į vieningą ir pajėgų kovos junginį, kurio poveikį jaučia ir mūsų tauta ir Lietuvos okupantas."

"Esamomis aplinkybėmis", sakė toliau pirm. V. Sidzikauskas, "yra būtina, kad mūsų principingą ir bekompromisinį nusistatymą pagrindiniu Lietuvos valstybingumo klausimu nedviprasmiškai pabrėžtų politiškai organizuotoji mūsų tautos dalis laisvajam pasauly, ir kad tai žinotų Lietuvos okupantas."

Pirmajame seimo posėdyje, pasisakant dėl pirmininko pareiškimo ir dėl pateiktų Vliko valdybos (gen. sekr. J. Audėno) bei Tautos Fondo valdybos (pirm. prel. J. Balkūno) pranešimų, buvo juntamas gyvas pageidavimas, kad valdybos klausimas būtų išspręstas šio seimo metu.

Nuo 1 iki 3:15 val. trukusios pietų pertraukos metu vyko Vliką sudarančių organizacijos vadovų pasitarimai tuo reikalu.

Antrojo posėdžio pradžioje, po mandatų komisijos pranešimo, kad seime dalyvauja visų Vliką sudarančių organizacijų tinkamai įgalioti 45 atstovai, ir baigus diskusijas dėl pirmajame posėdyje pateiktų pranešimų J. Audėnas, kaip paskutiniojo Vliko tarybos posėdžio pirmininkas, paprašė seimo posėdžio pertraukos ir sušaukė Vliko tarybos posėdį.

4:15 val. seimo posėdis paskelbtas tęsiamas, ir seimui buvo pateiktas įvykusiojo tarybos pirmininko prof. B. Vitkaus pranešimas, kad išrinkta nauja Vliko valdyba: pirmininku išrinktas **dr. Kęstutis J. Valiūnas** (seime atstovaująs Liet. Ūkininkų Sąjungai), **J. Audėnas** (Liet. Valstiečių Liaudininkų S-ga), **dr. A. Budreckis** (Rytų Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis), **R. Kezys** (Lietuvių Fronto Bičiulių Sambūris), **dr. B. Nemickas** (Liet. Tautinis Sąjūdis), **J. Sonda** (Liet. Socialdemokratų Partija), **P. Vainauskas** (Liet. Krikščionių Demokratų Sąjunga).

Tarybos pirmininkas tarybos vardu pareiškė, kad naujos valdybos rinkimas jokiu požiūriu nebuvo susietas su buvusios valdybos pasitraukimo aplinkybėmis.

Buvusiam Vliko pirmininkui, keliems atstovams ir PLB ryšininkui pareiškus naujajai valdybai sveikinimų ir linkėjimų, naujasis Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas dėkojo už pasitikėjimą ir pareiškė:

"Naujoji Vliko valdyba reiškia savo ryžtą visomis jėgomis tęsti Lietuvos laisvės kovą, kol bus atstatyta nepriklausoma demokratinė Lietuvos valstybė. Siekdama šio tikslo, Vliko valdyba jungs visas teigiamąsias lietuvių vyresniosios ir jaunesniosios kartos pajėgas".

Toliau seimas išklausė ir svarstė S. Lušio pateiktą, jo pirmininkaujamos komisijos parengtą, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties atžymėjimo programos gairių išdėstymą.

Gruodžio 11 d. (nuo 11:30 iki 2:00 val.) seimas tvirtino apyskaitas, priėmė sąmatas ir svarstė nutarimų komisijos parengtus seimo nutarimų projektus.

VLIKO seimo posėdžiams vadovavo pirmąją dieną seimo pirmininkas J. Sonda, antrąją — vicepirmininkas K. Drunga. Seimo sekretorius buvo Vyt. Galvydis.

Seime dalyvavo ir seimą pasveikino: dr. S.A. Bačkis, atst. J. Kajecko ir savo vardu, dr. P. Grigaitis, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu, Alg. Gureckas, Pas. Liet. Bendruomenės vardu. Seimą taip pat pasveikino V. Jonuškaitė, Liet. Moterų Klubų Federacijos vardu, ir J. Slepetys, Liet. Teisininkų D-jos vardu. Telegrama seimą pasveikino buv. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pirmininkas A. Zaparackas.

Pradėdamas darbą, seimas sustojo pagerbti prieš praėjusių metų seimą mirusį pirmąjį Vliko pirmininką prof. J. Kairį ir tuoj po to seimo mirusį, tame seime veikliai dalyvavusi vieną iš Vliko pradininkų — K. Bielinį.

Seimo komisijose dirbo 14 atstovų: Nutarimų komisijoj— dr. D. Krivickas, dr. A. Vasaitis, prof. B. Vitkus, J. Daugėla, J. Maurukas, P. Razgaitis, Mandatų komisijoje dirbo J. Stiklorius, V. Banelis, L. Virbickas; Kontrolės — J. Pakalka, J. Dulevičius, J. Vilgalys; Sąmatos — dr. A. Škėrys, A. Sodaitis, J. Pažemėnas.

Šis Vliko seimas vyko Maspetho lietuvių parapijos salėje, kurios šeimininkas yra Tautos Fondo pirmininkas prel. J. Balkūnas. Prieš išsiskirstydamas, seimas pareiškė nuoširdžią padėką prel. Balkūnui už svarbią pagalbą sklandžiam seimo darbui. (Elta)

VLIKO SEIMO PAREIŠKIMAI

Vykdydama Vliko seimo pavedimą, Vliko valdyba skelbia šiuos seimo priimtus pareiškimus:

Seimas sveikina naują Vliko pirmininką ir valdybą ir kviečia juos su nepalaužiamu tikėjimu ir ryžtu tęsti kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Lietuvių tautos valia, — ilgus šimtmečius reikšta būti laisva ir nepriklausoma valstybe, pakartotinai paskelbta 1918 m. vasario 16 d. deklaracijoj, vienbalsiai patvirtinta Steigiamojo Seimo, krauju atpirkta nepriklausomybės kovose, 1941 metų sukilime ir partizanų žygiuose, — teskatina visus į vieningą darbą iki nepriklausomos demokratinės Lietuvos atstatymo. Šios kovos pasisekimas priklausys ne tik nuo besikeičiančių tarptautinių sąlygų, bet taip pat ir nuo pačių lietuvių pasiryžimo ir susidrausminimo šioje kovoje.

Seimas kviečia Vliko valdybą jungti visas vyresniosios ir jaunesniosios kartos pajėgas šiam pagrindiniam tikslui — Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

Seimas pritaria Clevelande priimtai rezoliucijai dėl santykiavimo su pavergtos Lietuvos gyventojais ir kviečia visas lietuvių organizacijas derinti savo veiksmus su joje nustatytais principais.

Seimas ragina Vliko valdybą ir tarybą išsamiau informuoti visuomenę apie Vliko uždavinius ir darbus ir palaikyti glaudesnius ryšius su visuomenės organizacijomis, rengiant pokalbius Lietuvos laisvinimo klausimais.

Seimas ragina Vliką sudarančias organizacijas siekti savitarpinio jungimosi ir jaunimo įjungimo į Lietuvos laisvinimo darbą.

Seimas pritaria Vliko valdybos paruoštoms gairėms reikšmingai minėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį ir kviečia valdybą jas išryškinti bei, suderinus su kitų veiksnių programomis, paskelbti visuomenei.

Seimas reiškia pasitenkinimą Tautos Fondo, jo pirmininko ir valdybos darbu ir ragina Vliką sudarančių organizacijų vadovybes uoliai remti Tautos Fondo pastangas sutelkti kiek galima daugiau lėšų Lietuvos laisvinimui.

Seimas reiškia nuoširdžią padėką Amerikos Lietuvių Tarybai už sveikinimą ir nuolat teikiamą moralinę bei materialinę paramą.

Seimas, aukštai vertindamas J. A. V. Kongreso priimtąją rezoliuciją Baltijos valstybių reikalu, reiškia padėką visoms organizacijoms ir asmenims, veikusiems, kad tokia rezoliucija būtų priimta.

Seimas apgailestaudamas priima dėmesin Vaclovo Sidzikausko atsistatydinimą iš Vliko pirmininko pareigų ir reiškia jam bei su juo dirbusiai valdybai padėką už atliktą darbą.

Seimas skatina valdybą ir tarybą jungtis į tarptautiniu mastu vedamą kovą prieš komunizmą visame pasaulyje, ypač Europoje.

Posėdžiavo nauja Vliko valdyba

Lapkričio 14 d. įvyko pirmas naujos Vliko valdybos darbo posėdis, kuriame ji taip pasiskirstė pareigomis: dr. J. K. Valiūnas — pirmininkas, J. Audėnas — vicepirmininkas bendriesiems ir informacijos reikalams, dr. B. Nemickas — vicepirmininkas visuomeniniam reikalam, P. Vainauskas — narys finansų reikalams, R. Kezys — sekretorius, dr. A. Budreckis — narys jaunimo ir nelietuvių spaudos reikalams, J. Sonda — narys martirologijos studijų koordinacijos reikalams.

Vliko valdyba tame posėdyje priėmė viešą pareiškimą lietuvių visuomenei. **E.**

Nauji leidiniai

"Neparašyti laiškai", Mykolo Vilties eilėraščiai — rezistencinės poezijos tomelis. Autorius eilėraščius "skiria tiems, kurių atminimas ir kapai išniekinti — kad jie nemirtų mūsų širdyse". Virželis ir piešiniai Pauliaus Jurkaus. Išleido American Foundation for Lithuanian Reserach Inc. Spausdinta Pranciškonų spaustuvėje, Brooklyne, N.Y., 1966 m. Lietuvių Tautos sukilimo 25 metų sukaktyje. Kaina $2.00. Norintys įsigyti kreipkitės šiuo adresu: Į Laisvę, 1060 E. 39th. Str., Brooklyn, N.Y.

Everett, Mass. Gruodžio 27 dėl traukinio ir aliejinio troko susitrenkimo ir sukelto gaisro žuvo 12 asmenų, 10 sužeistų.

Juneau, Alaska. Rugsėjo 31 d. jūroje nuskendo Sovietų laivas. Žuvo 50 asmenų, o kitus 50 išgelbėjo kiti laivai.

Elmira, N.Y. Sausio 2 dėl gaisro žuvo Chester Farnham ir keturi jo vaikai.

Įtarimas

Žmona: — Parodyk man tą laišką, kurį ką tik atplėšei. Aš iš rašto galiu atspėti, jog tai nuo moteries, o tu pabalai jį skaitydamas.

Vyras: — Gali jį pasiimti. Tai nuo tavo siuvėjos.

MALDAKNYGĖ—

DIDYSIS

RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai. 640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis.

Užsisankant kreipkities:

GARSAS

P. O. Box 32 (71 - 73 So. Washington Street)
Wilkes - Barre, Pa.

NAUJŲJŲ METŲ PAPROČIAI

Senovės Lietuvoje Kalėdų šventės užsitęsdavo ilgokai. Pradėjus švęsti Kūčiomis, su mažomis pertraukomis, ir su tarpšventėmis jos užsitęsdavo iki Trijų Karalių. Visu tuo laikotarpiu svarbių darbų niekas ir nepradėdavo.

Naujų Metų išvakarėse, t.y. šv. Silvestro vakare, seniau žmonės rengdavo "kūčeles". Be pasniko valgydavo visą dieną, o vakare valgydavo vėl likusius paplotėlius ir virtus kviečius su saldžiu miešimu. Ir būrimai buvo madoj. Lietuviai niekados neužmiršdavo mirusiųjų giminių, ypač tėvų, brolių bei seserų — vėlių. Jų įsitikinimu, visos gimininingos vėlelės vis sukinėjosi namuose ir aplink namus. Užtat šį vakarą ir gyvieji jas prisimindavo. Gyviems rūpėjo vėlelių pomirtinis likimas. Tą vakarą, ypač jaunos merginos ir vaikinai spėdavo iš burtų savo ateities likimą. Viskas buvo daroma taip, kaip per Kūčias.

Seniem metam besibaigiant, o Naujiems greitai besiartinant, ypač vidurnaktyje, daugelis, ypač kaimuose, aprengdavo du vyrus: vienas jų buvo jaunas, beveik vaikas, — tai Naujieji Metai. Tas jaunuolis eidavo dideliu maišu nešinas. Kitas vyras didžiule barzda aplijuotas, iš išvaizdos labai susenęs senelis, susikuprinęs, tuščiu maišu nešinas, — tai Senieji Metai. Tas senis eidavo per kaimą, įeidavo į namus (sutarta buvo, kad kaimo jaunimas susiburdavo keliose vietose — kur buvo didesni namai, didesnė, daugiau žmonių talpinanti seklyčia) ir pasakodavęs, girdavęsis, ką ir kiek daug jis davė žmonėms gero. Gaidžiam pragydus, Senųjų Metų senis pakratydavo kojas —mirdavęs. Po jo ateidavęs jaunuolis ir žadėdavo kiekvienam, o ypač jaunimui, laimę. Turtingumą. Dievo palaimą. Kiekvienai mergaitei — jauną ir gražų vyrą, didžius turtus ir didesnę laimę gyvenime. Jaunimas būrių būriais (gi vaikai kartu su jais) eidavo net į kaimyninius kaimus, o savame pridarydavo triukšmo — alaso. Ėjo nešini kibirais, įvairiomis skardinėmis, dūdomis, armonikomis, kiekvienas toks būrys turėdavo savo "oratorius", kalbėtojus — išminčius. Tuo metu visas kaimas poškėdavo, o kas turėdavo kokią šaudyklą — šaudydavo. Taip per kaimą Naujus Metus lydėdami, jauni žmonės, o paskui juos vaikai ir pusberniai, nešdavosi kačergas, šakes, krosnies dangčius, pūsdavo stebules, išsimanydavo visokiausių barškinimo garsų, šaudydavo. Kaip ir čia, Amerikoj, nakties dvyliktąją baliuose ir gatvėse keliamas alasas: šaudant, laidant fajerverkus bei raketas, dūduojant, skambinant, barškoliais barškinant. Tuo triukšmu žmonės pasitinka naujus "Geresnius Metus". Tai kiekvieno gyvo žmogaus viltis. Bet daugis nežino, jog tie Naujieji Metai ne vienam — paskutinieji. Taip ir anuomet lietuviai maloniai sutikdavo Naujus Metus.

Naujieji Metai — jaunimo šventė. Grįžtant iš bažnyčios, jaunimas tarpusavy lenktyniauja, kaip tai darė per Kalėdas senimas. Jaunimas "parveždavo" snieguotus linus... Su malonumu ir skardinčiu juoku, merginos ir vaikinai, vartaliojosi sniegynuose. Kiek jaunystės džiaugsmo ir linksmumo! Nes juk kuo daugiau kulvertomis apsiverčiama sniege, juo daugiau sniego, juo geresni linai tais metais užaugs. Aplamai, Naujieji Metai — Jaunimo Metai, — jaunimo didžio džiaugsmo šventė.

Naujųjų Metų oras turi didelės įtakos į lėmimus. Jei graži saulėta diena, tai pranašauja ir lemia gerus, derlingus metus. Rugeliai bus geri ir pakulingi. O jaunimui tokia diena lemia daugybę vestuvių. Apsiniaukusi diena, debesuota, atneša ir susmurgusius blogą lemiančius metus.

Senovėje, tradicinis valgis— gerai išvirta, ar net ir pakepta, kiaulės galva. Kas be kiaulės galvos pradeda Naujų Metų puotą, tas šiais metais mėsos ir paragauti negaus: gali susilaukti bedmečio.

Trijų Karalių šventes pradėdavo vakare. Ir miestuose ir kaimuose, ant durų iš lauko, o net ir prieangyje, užrašydavo trijų karalių vardų pirmąsias raides "K.M.B." Rašydavo kreida ar anglimi. Tą dieną ir vakare tie "trys karaliai" atitinkamai apsirengę, veidus išsidažę, vaikščiodavo iš namų į namus. Kiti tuos karalius išpuošti mokėdavo tiesiog meniškai. Jie tikrai atrodydavę karaliais. Iš auksuoto popieriaus padarytos karūnos puošė jų galvas. Jie giedodavo Kalėdų šventas giesmes. Tačiau kiti ir dainų prasimanydavo. Po rimtų giesmių, tokie karaliai pridarydavo juoko, prikalbėdavo juokingų nuotykių. Mūsiškai tariant — anekdotų. Jie, tokie artistai, buvo visų laukiami, vaišinami, net degtinės (suaugusiems) buvo duodama.

Vakare jaunimas padų negailėdavo, nes rengiamose vakaruškose šokdavo iki paryčių. Grodavo geri kaimo armoninkai — dažnai ir bugną mušdavo.

Trijų Karalių šventėmis baigdavosi visas Kūčių — Trijų Karalių švenčių laikotarpis. Prasidėdavo nauji darbai ir rūpesčiai. O mergaitėms jų svajonių išsipildymo bandymų rūpesčiai. Tas "mėsėdis" patraukdavo net iš kitų parapijų jaunikius su piršliais. Tuo laiku merginos neturėdavo ramybės, o ypač turtingesnių ūkininkų dukros ir jeigu dar priedui jos buvo gražios. Tie "pakeleiviai" su ristų žirgų traukiamom rogėm su piršliais ir vestuviniais, žvanguliais, džiaugsmu ir nerimu jaudindavo jaunikių belaukiančių mergaičių širdeles.

Vl. Mingėla

Apie Lietuvos kompozitorių suvažiavimą

Neseniai įvykusiame Lietuvos kompozitorių suvažiavime buvo pažymėta, kad sąjungoje yra 46 nariai: 34 kompozitoriai kūrėjai ir 12 teoretikų muzikologų.

Suvažiavime buvo eilė svečių — rusų kompozitorių, taip pat viešnia iš Estijos, kompozitorė L. Auster, kuri kritikavo V. Klovos naujosios operos muziką, ir kuriai prieštaravo muzikologas V. Landsbergis, nurodydamas ellę gerųjų tos operos elementų. V. Landsbergis tarp kita ko pabrėžė, kad Lietuvos kompozitoriams būtina plėsti ryšius ne tik su "broliškų respublikų", bet ir su užsienio šalių kompozitoriais.

Operos teatro direktorius (kompozitorius V. Laurušas) aiškinosi, kad jei naujų savų operų nedaug, todėl, esą, negalima jų laikyti stalčiuose: išleidžia scenon, kas yra, nors ir netubola.

Kompozitorių sąjungos valdybos pirmininku perrinktas E. Balsys, pavaduotoju — P. Tamuliūnas, sekretorium — V. Paketuras. (Elta)

Viskas didesnei rusų garbei

Kauno Medicinos Instituto rektorius prof. Z. Jankevičius dalyvavo tarptautiniame kardiologų kongrese N. Delhi, Indijoje, ir tapo išrinktas į pasaulinės kardiologų sąjungos valdybą.

Vilniškiai laikraščiai, pranešdami tą naujieną, pagrįstai pasididžiavo tokiu lietuvių kardiologų pripažinimu bei pagerbimu. Tik, cituodami indų laikraščio The Sunday Standard straipsnio antraštę, atskleidė, jog kiti nei nepastebėjo, kad ta garbė bus tekusi lietuviam. Indų laikraštis (anglų kl.) rašė, kad "Sovietų" kardiologas mažina mirtingumą".

Prof. Z. Januškevičius kongrese dalyvavo kaip Sovietų Sąjungos Medicinos Akademijos atstovas, narys korespondentas. Buvo tokioj pat padėty, kaip ir lietuviai sportininkai esti tarptautinėse rungtynėse, laimėdami garbę ne lietuviam, o rusams, kurių imperijos ženklais ("CCCP") esti pažymėtos jų uniformos. **E.**

APIE LIETUVOS ATEISTINIŲ PROPAGANDISTŲ RŪPESČIUS

Merkinės internato mokytojas, dalindamasis Tarybiniame Mokytojuje (gruodžio 3) ateistinio propagandisto rūpesčiais, taip apibūdina Lietuvoj vyraujančius nusiteikimus dėl religijos:

"Dabar šeimos religijos atžvilgiu daugiausia miširios. Paprastai seneliai ir tėvai — religingi, o vaikai, kurie mokosi arba dirba, — ateistai."

Labai reikšminga klasifikacija. Ateizmas sutampa su mokymusi ir darbu... Kas mokosi ar turi darbą, tas ateistas yra ar bent dedasi esąs.

"Žinoma", sako, "yra šeimų, kurių visi nariai religingi arba visi ateistai". Gaila, nepamini, ar tose šeimose taip pat visi atitinkamai mokosi ir dirba. Kiekvienu atveju, vienalytiškos religijos požiūriu šeimos tik išimtis.

Toliau padėtis ir taip apibūdinama:

"Dažnai tikintieji tėvai, nors ir nesmerkia širdyje savo bedievių vaikų, bet verčia juos atlikti religines apeigas, tradicijas, bijodami kaimynų nuomonės. Atseit, mūsų seneliai, tėvai tuokėsi bažnyčioj, krikštijo vaikus, ir mes taip darom. O čia pasimokė truputį ir pasaulį aukštyn kojom nori apversti. 'Kiti, kad ir komjaunuoliai, slaptai susituokia, kalėdas, velykas atšvenčia ir vaikus pakrikštija', — įtikinėja savo vaikus religingi tėvai. Nejaukiai jaučiasi tėvai ir prieš tikinčiuosius savo pažįstamus, jei vaikai neina į bažnyčią, nesilaiko gavėnios, nepriima komunijos, kalba prieš religiją".

Sunki esanti problema, koki santykiai turėtų būti tarp religingų tėvų ir ateistų vaikų. Mokytojas pataria abejiems susilaikyti nuo kraštutinių griežtumų ir kaip nors geruoju susitvarkyti (žinoma, ateizmo ne religingumo naudai). Tėvai turį neversti vaikų eiti bažnyčion, o vaikai turį pasistengti įrodyti, kad ir be bažnyčios jie esą labai dori ir geri.

Tik tas faktinis ateizmo (tikro ar bent vaidinamo) sutapimas su mokyklos lankymu arba darbu vistiek rodo, kad ateizmo naudai prievarta veikia labai įtikinančiu būdu. Nes, kadangi "kas nedirba, tas ir nevalgo", tai pakimba prieš akis ir tolesnė išvada iš tos taisyklės, būtent, "nevalgo ir tas, kas ne ateistas"... **E.**

Mirė Pranas Gudas

Chicago, Ill. Trečiadienį, gruodžio 28, nuo širdies smūgių mirė laikraštininkas, visuomeninink as Pranas Gudas (Gudavičius), 82 metų amžiaus, gyven. 2457 W. 69th. Str., Chicago.

Palaidotas gruodžio 31 iš Šv. Panos Marijos parapijos bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse. Šermenyse ir laidotuvėse dalyvavo daug žmonių.

Velionis buvo gimęs 1885 m. sausio 30 d. Rudžių viensėdy, Eržvilko valsčiuj, Tauragės apskrity. Mokėsi Liepojos gimnazijoj, Žemaičių kunigų seminarijoj, Kaune; į Jungtines Amerikos Valstybes atvyko 1906 m.: mokėsi Valparaiso, Indiana, ir Chicagoje. Dirbo "Kataliko" redakcijoj, ilgametis "Darbininko" redaktorius, "Garso", "Draugo", "Sandaros", "Margučio" ir kitų laikraščių bendradarbis. Anksčiau mirusi jo žmona Uršulė Gudienė -Gurkliūtė irgi mėgo rašyti eilėraščius, kuriuos išleido atskiruose leidiniuose.

Paliko dukterį Augustą Bloom, žentą ir du anūkus, sūnų Fabijoną Gudą ir marčią Almina, sūnų Gordon ir kitus artimuosius.

Teilsis jo velė Viešpaty!

Lietuvos Atstovas Prel. Cartwright iškilmėse

Washingtonas. J. Kajeckas, Lietuvos Atstovas, š.m. gruodžio 8-4 d.d. dalyvavo Šv. Mato katedros klebono, Apaštalikojo Protonotaro, prelato John Cartwright auksinio kunigystės jubiliejaus iškilmėse ir pamaldose.

Iškilmių proga Lietuvos atstovas padarė pareiškimą, kurio ištraukos buvo atspausdintos gruodžio 8 d. Catholic Standard numeryje.

Pažymėtina, kad prelatas J. Cartwright virš 35 metų dalyvauja Vasario 16 dienos minėjimuose, pasakydamas gražius apie Lietuvą pamokslus, atsilankydamas į Lietuvos Pas-bės priėmimus ir į Lietuvių Amerikiečių Draugijos rengiamas iškilmes.

LPW2

Kalamazoo, Mich. Sausio 1 d. kryžkelėje New Yorko central geležinkelio traukinys suvažinėjo automobilį, kurio likučius nuvilko apie 7 mylias. Žuvo 5 jaunuoliai iš Michigan valstybės.

Vatikanas — Sausio 10 Popiežius Paulius VI-sis paskyrė Rosemary Goldie Vatikano Kurijos nare. Tai pirmoji moteris Katalikų Bažnyčios istorijoje gavusi tokį paskyrimą. Ji kilus iš Australijos. Tėvas buvo žydas, motina katalikė. Goldie pasižymėjus dideliu veiklumu Katalikų Bažnyčios naudai.

Indianapolis, Ind. Gruodžio 19 vidurmiesčio gatvėje sudegė trokas su 8.100 galionų gazolino ir penki automobiliai įvažiavę į siaubingą gaisrą. Žuvo 4 asmenys, sužeisti 3.

Umea, Svedija. — Gruodžio 19 didelės bangos sudaužė 910 tonų graikų laivą "Sinergasia". Žuvo 13 laivo tarnautojų.

Liet. veiksnių konferencija sausio 14-15

Jau buvusioji Vliko valdyba buvo numačiusi kviesti Alto, Diplomatų, Lietuvos Laisvės Komiteto, PLB valdybos pasitarimą. Naujoji Vliko valdyba, susipratusi su kitais kviečiamaisiais, nusistatė konferenciją kviesti 1967 m. sausio 14-15 d. New Yorke. Konferencijos darbotvarkės pagrindiniu klausimu bus sutarimas dėl 1968— Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo jubiliejinių — metų minėjimo programos nustatymo ir jos vykdymo darbų pasiskirstymas. Be abejo, konferencija svarstys ir Lietuvos laisvinimo uždavinių konkretizavimą ryšium su besikeičiančia tarptautine padėtimi. Savo svarstymų galutinę darbotvarkę nusistatys pati konferencija. (Elta)

Mirė Christian Herter, Sr.

Washington. Gruodžio 31 d. mirė buvęs JAV valstybės sekretorius Christian Herter, Sr., 71 metų amžiaus.

Velionis keturis metus yra buvęs Massachusetts gubernatorium, dvyliką metų buvo Massachusetts valstybės legislatūros atstovu, keturis metus JAV Atstovų Rūmų nariu; prie prezidento Eisenhowerio administracijos yra buvęs valstybės sekretoriaus padėjėju, o mirus John Foster Dulles užėmė sekretoriaus vietą.

Velionis buvo gimęs 1895 m. Paryžiuje, kur jo tėvai studijavo meną, dėlto velionis iš jaunų dienų interesavosi Europos ir kitų šalių gyvenimu ir politika. Jis buvo laikomas užsieninės prekybos žinovu ir paskutiniais laikais jis buvo prezidento Johnsono specialiu patarėju prekybiniais reikalais.

Velionis buvo gerai susipažinęs su lietuvių gyvenimu ir Lietuvos reikalais, nuoširdžiai atjausdamas jos tragingą padėtį.

A. J. Aleksiui pagerbtuvės

KOMP. A. J. ALEKSIUS

Waterbury, Conn. Malonu pranešti, kad sekmadienį sausio 22 d., 1967 m. 5 val. po piet, Šv. Juozapo parapijos mokyklos auditorijoje, įvyksta veterano patrioto bei kultūrininko komp. A. J. Aleksio pagerbtuvės atžymėti jo 80 metų amžiaus ir 50 metų muzikinės bei visuomeninės veiklos sukaktis. Bus šaunus banketas su įdomia menine programa, kurią išpildys solistas Liudas Stukas, muzikas Algirdas Kačanauskas ir kiti įžymūs svečiai muzikai. Pagerbtuves rengia įvairios Waterburio organizacijos garbės pirmininko kun. klebono E. Gradecko vadovybėje.

Bilietus prašome įsigyti ne vėliau kaip sausio 15 d. parapijos klebonijoje, Jimmy's Stationery Store, knygyne "Spauda", Joe's Package Store, Alex Package Store ir pas draugijų valdybos narius. Miesto meras Frederick Palomba ir kiti garbingi svečiai jau pažadėjo atsilankyti, todėl labai nuoširdžiai kviečiame visus komp. A. Aleksio vietinius ir iš kitur bičiulius bei bendradarbius dalyvauti šioje tikrai džiaugsmingoje ir iškilioje puotoje prisiminti, pasidžiaugti ilgų metų darbingos ir garbingos veiklos laimėjimais.

Pagerbtuvių Komitetas

Maironio šeštadieninėje mokykloje Brooklyne, N. Y. Pamoką veda mokyklos vedėja E. Ruzgienė.
Nuotr. R. Kisielius

Buy Bonds where you work. He does.

He's working in Vietnam—for freedom. And he's supporting freedom with his dollars, too. Every month he invests in U.S. Savings Bonds . . . saving up for a college education or a home, perhaps. There's a good way to show him you're on his side. Buy Savings Bonds where you bank or join the Payroll Savings Plan where you work. You'll walk a bit taller.

Buy U.S. Savings Bonds

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

L. R. K. Susivienijimo Direktorių Tarybos Susirinkimo Protokolas

1966 m. spalio 10, Wilkes Barre, Pa.

Pusmetinis Lietuvių Katalikų Susivienijimo Direktorių Tarybos susirinkimas prasidėjo 9:40 ryto centro įstaigos patalpose, 71-73 So. Washington St., Wilkes Barre, Pa. Pirmininkauja prezidentas Leonardas Šimutis. Kvorumas pilnas.

Sekretorius Kvetkas pranešė, kad 9 val. ryto gavęs šaukimą telefonu nuo dvasios vado prel. Jono F. Baltusevičiaus, kurs pranešęs, kad miręs jo brolis ir kad dėl tos priežasties susirinkime negalėsiąs dalyvauti. Sukalbėta malda už mirusio vėlę.

Sesijoje dalyvauja: prez. L. Šimutis, sekretorius V.T. Kvetkas, buvęs iždininkas P. J. Karašauskas, iždininkė Mrs. Leokadija Donarovich, iždo globėjas Vincas Abromaitis, daktaras kvotėjas dr. Albertas Valibus, direktoriai — dr. Vl. Šimaitis, Juozas B. Laučka ir Pranas Katilius; nedalyvauja dvasios vadas prel. J.F. Baltusevičius, viceprezidentas adv. Thomas E. Mack, iždo globėjas Vytas A. Jucius; sesijoj taipgi dalyvauja redaktorius-manageris Matas Zujus.

Prezidentas pakvietė sekr. V.T. Kvetką perskaityti poseiminio susirinkimo protokolą. Dr. Šimaitis pasiūlė protokolą priimt, Pranas Katilius parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Viceprezidentui adv. T.E. Mack nedalyvaujant, prez. Šimutis pakvietė V. Abromaitį užimti pirmininko vietą.

V. Abromaitis, užėmęs pirmininko vietą, pakvietė prezidentą raportuoti.

PIRMININKO PRANEŠIMAS

Leonardo Šimučio, Lietuvių Katalikų Susivienijimo pirmininko pranešimas 1966 m. spalio 10-12 d. Vykdomojo komiteto susirinkimui

Ilgai gyvenau Lietuvių Katalikų Susivienijimo sukaktuvinio seimo nuotaikomis, kurios, mano manymu, buvo geros. Manau, kad ir Vykdomojo komiteto nariai ir visi seimo atstovai buvo patenkinti, tiek Pittsburgho lietuvių katalikų, ypač seimo rengimo komiteto, viešnage bei pramogomis, tiek paties seimo eiga. Iš kitur atvykusieji turėjome progos įsitikinti, kad Pittsburgho lietuvių kolonija tebėra gyva, kad ji turi puikių lietuviškų įstaigų, bažnyčių, mokyklų su Šv. Pranciškaus seserų motiniškuoju namu, mergaičių akademija, lietuvių klubą, visą eilę lietuviškų prekybos įmonių. Esama gyvai veikiančių ir Lietuvių Katalikų Susivienijimo kuopų, nors ne tiek kiek jų buvo prieš keliasdešimt metų. Būsime laimingi, jei buvusis mūsų organizacijos seimas bus įnešęs į Pittsburgo LKS kuopų gyvenimą šį tą naujo ir paskatinančio ateities veiklai, gyvesnei veiklai ir patrauklesnei, kad jos pajėgtų į savo narių eiles įtraukti keleriopai daugiau narių, negu jos dabar jų turi. Visai suprantama, kad, jei LKS kuopos bus gausingesnės nariais ir veiklesnės, ir lietuviškųjų institucijų išlaikymas lietuviškomis bus labiau užtikrintas. Lygiai tą patį tenka pasakyti ir apie kitas lietuvių kolonijas, kuriose taip pat yra daug lietuviškųjų įstaigų, yra ir LKS kuopos, kurios savo pagyvėjusia veikla labai daug gali prisidėti prie palaikymo viso to, kas mums yra brangu ir reikalinga, kad išlaikytų religines ir tautines vertybes.

Mūsų Vykdomojo Komiteto ir visų buvusių sukaktuvinio seimo atstovų yra pareiga pasistengti seime susidariusias darbingas nuotaikas ir ryžtą palaikyti, uoliai įsijungiant į kuopų veiklą. Tai ypač svarbu paskutiniaisiais šių sukaktuvinių metų mėnesiais. Sukaktuviniame seime atstovai rodė gražios iniciatyvos ir entuziazmo, žvelgdami į organizacijos ateitį. Reikia manyti, kad toji seime rodoma iniciatyva ir entuziazmas yra perkeliamas į kuopas ir apskritis ko mūsų veiklai šiuo metu kaip tik yra reikalinga — labai reikalinga. Manau, kad šio Vykdomojo komiteto bei tarybos susirinkimo pats svarbiausias uždavinys ir būtų pasirūpinti, jog seime sudarytos nuotaikos ir pademonstruotas entuziazmas neatvėstų.

Mūsų centrinis sekretorius Vincas Kvėtkas savo komunikatais mūsų visų vardu į kuopų valdybas kaip tik yra ta linkme ir pakreipęs savo sugestijas, direktyvas bei informacijas.

Man teko susitikti Washingtone rugsėjo pirmomis dienomis su sekr. Kvietkum, dvasios vadu prel. Boll ir direktoriais — J. Laučka ir dr. Šimaičiu. Buvau planavęs ir platesnį centrinės valdybos pasitarimą, bet nepavyko, nes Šiluvos koplyčios šventinimo ir religinio kongreso programa buvo tiek perkrauta, kad nebesuradome laiko savo organizacijos reikalais kolektyviai pasitarti. Šnektelėjome tik tarpais susitikdami. Be to, mums reikėjo dalyvauti ir sukaktuviniame Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos kongrese, įvykusiame tuo pačiu metu Washingtone. Tiesa, su Vincu Kvetkum man teko ir kiek ilgiau pasitarti apie LKS reikalus, kurių, kaip iš šio suvažiavimo darbotvarkės matome, yra ir daug ir labai svarbių. Pasitarime aš buvau apsiėmęs paplanuoti apie "Garso" ateitį. Šį savo įsipareigojimą bandžiau vykdyti. Tyrinėjau žymesnių mūsų narių ir veikėjų nuomones apie "Garsą". Susirašinėjau su sekr. Kvetkum.

Pakeitus seime organizacijos vardą, raštinė turės daug techniško darbo, dėl kurio pasisakys pats sekretorius. Aš tik noriu tai priminti, kad jis buvo manęs prašęs sugestijų dėl narystės certifikato pakeitimo. Tokias sugestijas esu pasiuntęs. Padariau ir visa kita, kas iš manęs, kaip pirmininko buvo reikalaujama.

Praėjusią vasarą buvo labai daug svarbių įvykių lietuviškame gyvenime. Daugelyje jų man asmeniškai teko dalyvauti ir reprezentuoti Lietuvių Katalikų Susivienijimą, pateikiant sveikinimus gyvu žodžiu. Kuriuose suvažiavimuose ar pobūviuose asmeniškai negalėjau dalyvauti, pasiunčiau sveikinimus laiškais ar telegramomis. Didžiausias ir svarbiausias, sakyčiau, istorinis įvykis Amerikos lietuvių gyvenime buvo Šiluvos koplyčios Washingtone šventinimas, sutraukęs į tas iškilmes apie dešimt tūkstančių Lietuvių. Man aktyviai teko tose iškilmėse dalyvauti ir reprezentuoti LKS. Iškilmėse, kiek teko pastebėti, labai daug dalyvavo mūsų organizacijos narių ir veikėjų.

Noriu ir "pasigirti", kad po sukaktuvinio seimo dienraščiui "Draugui" parašiau tris vedamuosius straipsnius -editorialus. Ta proga noriu pakomplimentuoti sukaktuvinio seimo rengimo komitetą su jo pirmininku Vytautu A. Juciu, kad jie ne tik gražiai surengė seimo pramogas, bet ir mūsų organizaciją plačiau pagarsino Pittsburgh spaudoje, o be to, mūsų seimas Pittsburge buvo ir tuo pažymėtinas, kad jo dalyviai buvo rodomi miesto televizijoje. Tai pirmas toks įvykis mūsų seimo istorijoje. Seimo spaudos komisija taip pat puikiai pasidarbavo, nes visi patriotiniai lietuvių laikraščiai, katalikiškieji ir net nekatalikiškieji, gerai ir plačiai aprašė apie seimą ir apie pačią organizaciją. Tad, tiek seimo rengimo komitetas ,tiek seimo spaudos komisija pelno pagyrimo ir padėkos.

Šiam svarbiam, sakyčiau, programiniam suvažiavimui linkiu geriausių sėkmių.

LEONARDAS ŠIMUTIS, prezidentas

Dr. V. Šimaitis pasiūlė prezidento raportą priimt, Mrs. Donarovich parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prezidentui Šimučiui užėmus pirmininko vietą, jis pakvietė raportuoti sekretorių. Sekretorius paaiškino, kad finansiniai raportai išduodami už aštuonių mėnesių periodą iš priežasties iždininkų permainos ir pagal susitarimą dėl sekretoriaus ir iždininko knygų patikrinimo, kurį atliko iždo globėjai.

SEKRETORIAUS RAPORTAS

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
SUMMARY OF OPERATIONS

January 1, to June 30, 1966

MORTUARY FUND Balance, Jan. 1, 1966		2,650,368.83
INCOME		
Assessments Collected	64,292.24	
Interest on Conv. Loans	12,275.62	
Interest on F.H.A. Loans	1,419.81	
Interest on V. A. Loans	4,326.28	
Interest on Bonds	32,342.22	
Interest on Cert. Loans	407.62	
F.H.A. Mortgage Ins.	72.04	
Profit on Sale of Bonds	10.63	115,146.46
Total		2,765,515.29
DISBURSEMENTS		
Death Claims	60,358.00	
Matured Endowments	19,645.50	
Cash Surrenders	7,123.25	
Real Estate Expense	818.64	
Real Estate Taxes Paid	584.39	
Accrued Int. on Bonds Acquired	269.91	
Investment Expense	360.00	
Reinsurance	55.01	
Refunds to Members	542.96	
Dividends Paid	38,978.81	128,736.47
Balance, June 30, 1966		2,636,778.82
JUVENILE FUND Balance, Jan. 1, 1966		106,814.35
INCOME		
Assessments Collected	5,575.05	
Interest on Bonds	1,649.50	7,224.55
Total		114,038.90
DISBURSEMENTS — Dividends Paid		2,015.01
Balance, June 30, 1966		112,023.89
DISABILITY FUND Balance, Jan. 1, 1966		70,732.05
INCOME		
Assessments Collected	5,706.20	
Interest on Bonds	1,065.94	6,772.14
Total		77,504.19
DISBURSEMENTS		
Disability Claims Paid	6,828.75	
Refunds to Members	27.15	
Loss on Sale of Bonds	55.29	6,911.19
Balance, June 30, 1966		70,593.00
WELFARE FUND Balance, Jan. 1, 1966		1,746.18
INCOME — Assessments Collected		422.00
Total		2,168.18
DISBURSEMENTS — Donations		203.00
Balance, June 30, 1966		1,965.18
DELEGATES FUND Balance, Jan. 1, 1966		13,755.39
INCOME — Assessments Collected		1,218.15
Balance, June 30, 1966		14,973.54
GENERAL FUND Balance, Jan. 1, 1966		12,051.20
INCOME — Assessments Collected		811.30
Total		12,862.50
DISBURSEMENTS—Youth Congress		100.00
Balance, June 30, 1966		12,762.50
EXPENSE FUND Deficit, Jan. 1, 1966		11,410.23
INCOME		
Assessments Collected	25,686.70	
Dividend Expense	19,717.58	
Witholding Tax	47.40	
Total	45,451.68	
DISBURSEMENTS		
Refunds to Members	62.40	
Salaries and Wages	11,636.90	
Med. Exam. Fees and Retainer	211.00	
Advertising	30.00	
Postage and Telephone	863.04	
Books and Periodicals	64.25	
Fraternal Dues	45.00	
Printing and Stationery	453.14	
Traveling Expense	531.10	
Ins. — except on Real Estate	2,303.75	
Sundry General Expense	854.94	
Actuarial Services	3,049.24	
Auditing Services	1,159.20	
Per Diem	927.00	
Official Publication	4,602.00	
Commissions Paid	820.86	
Office Equipment Maintenance	429.25	
State Unemployment Tax	347.41	
State Ins. Departments	199.00	
Fed. Soc. Sec. and F.U.C.A.	76.67	
Witholding Tax	47.40	
Social Security Tax	459.47	29,173.02
Deficit Decrease		16,278.66
Balance, June 30, 1966		4,868.43

ASSETS AND LIABILITIES

Jan. 1, to June 30, 1966

	Assets	Liabilities
Bonds Owned — Mort.	1,840,988.65	
Bonds Owned — Dis.	50.401.79	
Bonds Owned — Juv.	105,646.40	
Stock Owned	9,263.83	
Mortgages — Conv.	500,079.76	
Mortgages — F.H.A.	60,737.78	
Mortgages — V. A.	189,117.95	
Real Estate Owned	41,000.00	
Certificate Loans — Adult	11.631.67	
Certificate Loans — Juv.	100.00	
Cash in Bank — Adult	34,417.38	
Cash in Bank — Juv.	7,380.15	
Furniture and Fixtures	3,200.00	
Mortuary Fund		2,636,778.82
Juvenile Fund		112,023.89
Disability Fund		70,593.00
Welfare Fund		1,965.18
Delegates Fund		14,973.54
General Fund		12,762.50
Expense Fund		4,868,43
	2,853,965.36	2,853,965.36

(Bus daugiau)

LRKSA DIREKTORIŲ TARYBOS POSEIMINIO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

1966 m. rugpiūčio 2, Pittsburgh, Pa.

LRKSA 63-jam seimui pasibaigus, Leonardas Šimutis, perrinktas prezidentu, užkvietė kiekvieną naujai išrinktą viršininką ir direktorių į viešbučio administracijos prezidentui ir sekretoriui paskirtas patalpas poseiminiam susirinkimui.

Susirinkimą prez. L. Šimutis atidarė 11 val. vakaro, dalyvaujant visiem išrinktiem viršininkam ir direktoriam. L. Šimutis priminė apie pereitus seimus ir veikla Susivienijime, po to pasveikino Mrs. Leokadiją Donarovich — naują Susiv. iždininkę. Jis pareiškė gilų pasitenkinimą dėl perrinkimo kai kurių senų tarybos narių, ypatingai dėl Vinco T. Kvetko sutikimo būti sekretorium L. Šimutis taipgi priminė dienas, kuomet dr. A.J. Valibus buvo tarybos nariu ir pasveikino jį kaip dabartinės tarybos narį. Po to prezidentas pasveikino Vytą A. Jucių išrinktą Iždo globėju ir įsijungiantį tarybon. Tęsdamas toliau priminė, kad Pranas Katilius buvo ankščiau išrinktas į įvairias konstitucines komisijas, o šiame seime išrinktas Direktorių Tarybos nariu.

V. T. Kvetkas priminė, kad jis buvo apsisprendęs nekandidatuoti sekretoriaus vieton ir apie tai buvo pasisakęs seiminiam raporte, vienok pasiekus Pittsburghą, L. Šimučio, dr. V. Šimaičio ir kitų paskatintas reikalą persvarstyti. Dabar vėl užėmęs ofisą jis prašė glaudesnės kooperacijos tarybos narių ir talkos, kuri palengvintų jo pareigas, ypač vadovavimo atžvilgiu, kadangi jis aktualiai buvęs tik dirbantis sekretorius. Tas turės reikšmės samdomųjų darbo paskyrimuose.

Toliau sekretorius sugestavo nustatyti susirinkimo datą pervedimui iždininko pareigų naujai išrinktai iždininkei ir priminė, kad remiantis įstatais buvęs iždininkas turi perduoti knygas 30 dienų laikotarpy po seimo.

Sekretorius taipgi priminė tarybai reikalą priimti rezoliuciją formoje paruoštoje kiekvieno banko, kuriame Susivienijimas turi sąskaitas ir taupmenas įgalinimui pasikeitusių pavardžių ir parašų ant išduodamų čekių ir vartojimui taupymo sąskaitų.

Pasvarsčius reikalą, prieita nuomonės, kad atlaikius šį susirinkimą ir suteikus autorizaciją atsakomingiems viršininkams pasirašyti bankų paruoštas rezoliucijas, jeigu iždo globėjai atliks iždininko ir centro įstaigos knygų patikrinimą 30 dienų laikotarpy, tas patvarkys reikalą ir reguliarį susirinkimą bus galima laikyti vėliau. Iždo globėjai ir naujai išrinktoji iždininkė sutiko padaryti patikrinimą savaitės laikotarpy prasidedančioj rugpiūčio 22 d.

Adv. T. E. Mack pasiūlė autorizuoti atsakomingus viršininkus pasirašyti tokias rezoliucijas, dr. V. Šimaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Reguliario pusmetinio susirinkimo sušaukimas ir dienų nustatymas pavestas prezidentui.

J. B. Laučka sugestavo, kad sekretorius painformuotų redaktorių pasilikti dabartinėj pozicijoj iki toks susirinkimas bus sušauktas.

Prezidentas susirinkimą uždarė 12:30 A.M.

VINCAS T. KVETKAS, sekretorius

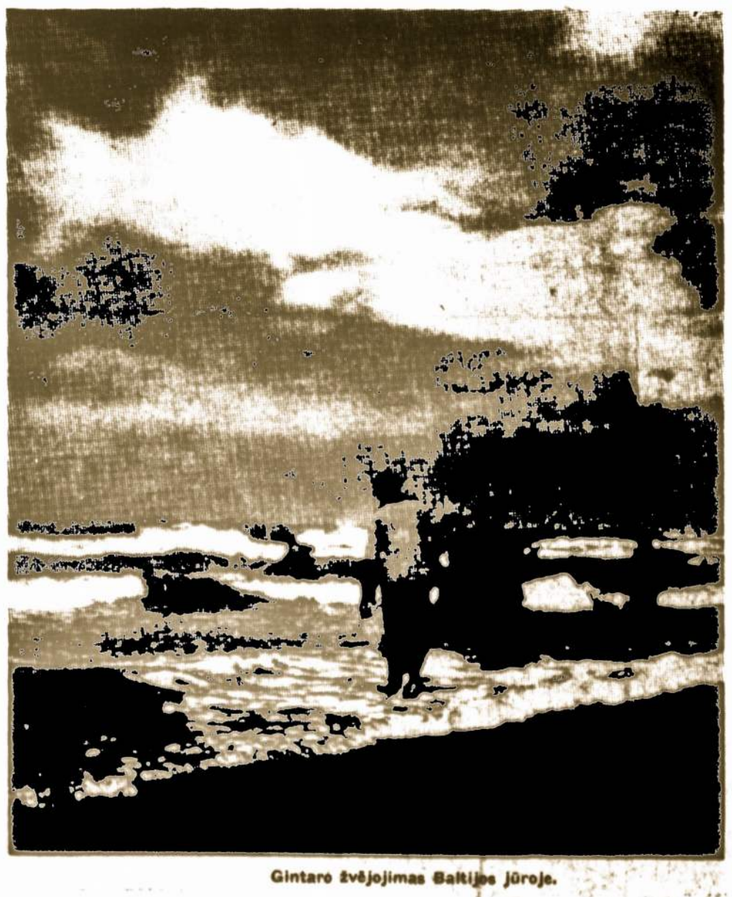

Gintaro žvejojimas Baltijos jūroje.

English Section

Asia Hears of Lithuania's Freedom Struggle

Lithuania's freedom case was presented to the people and government officials of Asia by Mr. Vaclovas Sidzikauskas, Chairman of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania (VLIK) and of the Lithuanian Delegation at the Assembly of Captive European Nations (ACEN).

Mr. Sidzikauskas attended the Twelfth Conference of the Assian Peoples' Anti-Communist League (APACL), on October 31 through November 8, 1966 in Seoul. Korea.

In addressing the delegates of the APACL Conference, Mr. Sidzikauskas said among other things:

"It must be noted, however, that these (anti-Communist) gains — in terms of the captive peoples — have been small and far apart. East-Central Europeans are still denied their fundamental rights to free speech, freedom of worship, and to chart their own destiny without outside interference. Soviet colonialism in my homeland, Lithuania, and in the two other Baltic States — Estonia and Latvia — has not lessened in its intensity. It is tragic to hear the Soviets cynically call for so-called "wars of national liberation" while they continue to rule the Baltic peoples in the classic spirit of Tsarist Russia's imperialism.

"The free world should not be amiss in its duty to the captive Lithuanians, Latvians and Estonians, and should continue to expose Soviet colonialism in the United Nations and elsewhere."

The Next Asian stopover for the Chairman of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania was Japan. In a lecture in Tokyo Mr. Sidzikauskas spoke about the Baltic States to a large gathering of Japanese intellectuals, students and political personalities. The numerous questions from the floors gave witness of considerable Japanees interest and knowledge of the Baltic case.

Excerpts from Mr. Sidzikauskas' lecture were broadcast by Radio Tokyo and published in the **Gaiko Jiho** (International Affairs- magazine.

Elta

"Don't Fence Me Out" Campaign

V. L. Nicholson, Director of Information President's Council on Physical Fitness

Occasionally the process of evolution does leave some stone unturned, thus giving rise to those quaint misfits which remind us of another age. A few of the more striking examples are the duck-billed platypus, San Francisco cable cars, Casey Stengel and movies the whole family can see. A less happy example is our public school system.

With their six or seven hour schedules and three month vacations our schools still are geared to the agricultural economy of the 19th century, when pupils doubled as farmhands. The President's Council on Physical Fitness points out the waste involved in this system in urging communities to open up their school sports and fitness facilities for after-school and summer use. It also indicates a logical place to begin making more efficient use of an $85 billion physical plant.

Why shouldn't the residents of a community use the gymnasiums, tennis courts, playing fields, running tracks, activity rooms and swimming pools (if they have them) of the schools which they build and support with their tax dollars? All of us — young and old alike — could use the exercise, and every community could use the facilities which would be added to its resources for recreation.

The time is long past when we could afford to utilize expensive public facilities for only a few hours a day, 180 days a year. Meeting the need of the modern community is a full time job which won't permit part-time use of valuable resources.

Of course, there is more involved in making our schools neighborhood recreation centers than merely unlocking the doors and throwing out the balls. Someone has to be there to organize, supervise and instruct, and there are problems of maintenance, insurance, equipment, etc.

Communities which already have adopted this approach have discovered that it costs them only a few dollars per capita per year. That is cheap when compared to the cost of duplicating the trained staffs and extensive facilities which our schools now employ on a part time basis.

Lithuanian Reds Discover Profits of Tourism

"Tourists mean profits". This hard truth is now being discovered by the Lithuanian Communist authorities, who are administering the country on Moscow's behalf.

The agriculturally plighted but scenically charming areas of Eastern Lithuania have already acquired the fame of a tourist Eldorado among private visitors. The individual homesteads of that region have been attracting for many years the Russian new "bourgeoisie," which likes the low prices and especially, the privacy which is hardly possible any longer in the resorts in Russian proper, where individual homesteads have disappeared. This side income by the impaverished Lithuanian kolkhoz laborers has probably inspired the Communist authorities to go into the tourist business as well.

Western visitors are bringing more and more money into Lithuania (rates per day: $35.00). But the Soviet tourists are also funnelling money into the country. In 1965 for instance, almost 10,000 tourist groups from all parts of the USSR — ca. 300,000 people — have visited the capital city of Vilnius alone.

While until now the authorities were concentrating mainly on the capital city, the seaside resort of Palanga, and the Courish Lagoon, the task now is to open the "provinces" for the tourists as well. Thus new attitude is reflected in allocation of funds for the building of hotels.

Promotion of tourism also includes restoration of culturally valuable architectural monuments. The old city areas of Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Kedainiai will be rebuilt in their original style plus canalization and electricity.

Renovation of "feudal" castles and church buildings should not be too far away. The restauration of the island castle of Trakai, once sharply criticized by Moscow, has attracted over 200.000 visitors in 1965 and has become a national movement.

Under the Soviets there are no Western-style campaigns to attract tourists. The customary means used now are: international congresses, poster contests, films, travel articles in foreign language newspapers, souvenir production, etc.

Tourist money is talking even louder and the authorities in Vilnius are listening avidly.

(Elta)

Woodrow Wilson, Twenty-eighth President

On December 28, 1856, 110 years ago, Woodrow Wilson, 28th President of the United States, was born in Virginia. Having abandoned law to teach political science, Wilson first attracted national attention as president of Princeton University, his alma mater. He was elected governor of New Jersey in 1910 and in 1912 received the Democratic nomination for President. William Howard Taft, the regular Republican nominee and "Teddy" Roosevelt, who ran as an independent, split the Republican vote and Wilson was easily elected. He ran again in 1916, on the platform "he kept us out of war" and defeated Charles Evans Hughes in a very close election. In April, 1917, after the sinking of the Lusitania and numerous other incidents between Germany and the United States, Wilson went before Congress and asked for a declaration of war. After the armistice in 1918 Wilson attended the Peace Conference in Europe. He proposed that a League of Nations be formed to prevent future conflicts. After his return, however, the Senate refused to ratify the treaty containing the League of Nations provision. To arouse public opinion in support of the treaty Wilson toured the country in 1919, and during that time he suffered a stroke from which he never fully recovered. He died in 1924, three years after the expiration of his term as President. **A.C.N.S.**

Film displeases red stalwarts

A new film made in Lithuania, **Naktys be nakvynės** (Nights Without Lodging) created a minor storm among the Lithuanian Communist intellectuals. The hero of the film is the pro-Communist Lithuanian poet Vytautas Montvila, executed by the Germans. After viewing the film, several contemporaries of the Late Montvila issued a public protest against the "untruths" perpetrated by the film.

One of the most painful "untruths" for the signers of the protest is the film's insistence that Mr. Montvila contributed not to "progressive" periodicals, but to the "priestly" daily newspaper of Kaunas. In addition, the film even shows Montvila attending a church(!) and meeting his future wife there. These are, of course, unpardonable sins for a would-be propaganda film.

Henrikas Vanševičius, next to Juozas Miltinis, the outstanding Lithuanian stage director, has been appointed to lead the Vilnius (State Academic) Drama Theatre. Mr. Vanševičius belongs to the young generation of Lithuanian theatre directors.

Vilko posėdyje gruodžio 11 Maspetho parapijos salėje. Nuotr. V. Maželio

"The Island Called Ellis"

The story of immigration, which has been described as "the most majestic theme in this nation's history," is documented in "The Island Called Ellis," a one-hour color program presented on the NBC Television Network Friday, January 13.

The program's producer-director, Donald B. Hyatt, describes "The Island Called Ellis" as the epic of 40 million immigrants and their impact on America as seen from the viewpoint of the place in New York Harbor where the flood tide of immigration occurred.

"Above all," Hyatt says, "it is the story of people and, in essence, it is the story of this country. The immigrants came and they made America the greatest testament to human brotherhood that the world has ever seen."

In production since early in 1964, "The Island Called Ellis" had "Immigrants All" as a working title. "We became increasingly aware that Ellis Island was the essence of immigration and depicted it so well that we decided to tell the story strictly from its viewpoint," Hyatt explains. "It makes a more dramatic story. The place itself is steeped in drama, and basically there is nothing that happened in American immigration anywhere that didn't also happen there. It covers the broad picture."

Ellis Island was established as an Immigration station in 1892 and became literally the doorstep to the New World for millions of persons seeking to enter the United States. The flood tide of immigration that rushed into this country in the first two decades of the 20th century reached its crest in 1907, when more than 1,200,000 immigrants poured through the gateway of Ellis Island. The last detainee left in 1954.

Soon Ellis Island will be converted into a national park and most of its buildings will be torn down. But now the island sits silent. What was once a "city" of 30,000 is now a complex of eerie buildings.

NBC-New York

Edvardas Turauskas

A Lithuanian political leader, died in Paris, France on September 12, 1966, at the age of 69.

Mr. Turauskas was the chairman of the Lithuanian Federalist Union, Lithuanian delegate to the congresses of the International Christian Democratic Union and Pax Romana, and chairman of the Paris Delegation of the Assembly of Captive European Nations.

In his long and distinguished career, he had been active as a diplomat, author, cultural leader and journalist. He was a prominent member of the Lithuanian Catholic Student Federation and the Christian Democratic Union. Mr. Turauskas also contributed to the Lithuanian programs on the Madrid and Vatican radio stations, and the Voice of America.

(ACEN News)

PRECIOUS GIFT

Time is the most precious gift in our possession, for it is the most irrevocable. This is what makes it so disturbing to look back upon time we have lost. Time lost is time when we have not lived a full human life, time unenriched by experience, creative endeavour, enjoyment and suffering.

CONFIRMATION

A bishop once was asking questions of a class he was about to confirm.

"Why does the bishop anoint your forehead with holy oil?"

One little red-head in the second row jumped to his feet, and burst out with: "To make you slippery so the devil can't catch hold of you."

Probably so!

Doctor (after examining patient: "I don't like the looks of your husband, Mrs. Adamson."

Mrs. Adamson: "I don't either, doctor, but he's so kind to the children".

Proving It

"Does your husband live up to the promises he made during his courtship days?"

"Always. In those days he said he wasn't good enough for me."

The great secret of education is to direct vanity to proper objects.

Adam Smith

Amens in Amber, a book of poems by **Rev. Leonard Andriekus, OFM**, will be published by Manyland Books. The translator of the poems into the English language is Mrs. Demie Jonaitis.

Lyrical baritone, **Haraldas Serafinas**, a World War II refugee from Lithuania, has signed a contract with the Zurich Opera.

Pianist **antanas Smetona**, grandson of the last President of Independent Lithuania, gave a highly successful series of concerts in Western Germany during September-October.

Adult Education

"You used to say I was all the world to you."

"Yeah, but I didn't know much about geography then."

Full House

Little granddaughter came from the henhouse. "Grandma," she explained, "there aren't any eggs but the seats were all taken."

The Secret Is Out

"I wonder why Scotsmen are so good at golf?"

"They realize that the fewer times they strike the ball the longer it will last."

Education makes a people easy to lead but difficult to drive; easy to govern, but impossible to enslave.

— Henry Broughham

Gruodžio 17 d. Vilniaus Filharmonijoj styginis kvartetas atšventė savo 20 metų ir 1000-tojo koncerto sukaktį. Kvartetas yra pasiekęs aukšto lygio, gerai vertinamas ne tik Lietuvoje bei Rusijoje, bet yra gerai pasireiškęs ir tarptautiniuose festivaliuose — Belgijoje ir Vengrijoje. Kvartetą sudaro E. Paulauskas, K. Kalinauskaitė, J. Fledžinskas ir R. Kulikauskas. (E.)

Lietuvių kalbos vadovas

"Introduction to Modern LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika paruošta kalbininkų Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

472 puslapių, 9x6 formato, iliustruota V. Augustino nuotraukomis.

Surinko ir spaudė Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N.Y.

Išleista prelato J. A. Karaliaus lėšomis.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti linktinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūriniai.

Knyga įregistruota JAV-tybių Kongreso Knygyno katalogo — Nr. 66-27627.

Kaina $7.00.

Galima įsigyti **"Garso" administracijoje**, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington st.) Wilkes Barre, Pa. 18703.

Propaganda ir tikrovė

Vilniaus televizininkai per Tiesą pasipasakojo, kad jie bando televizijoj rodyti Lietuvos "gyvenimo tikrovę", bet negali to padaryti kitaip, kaip tik tokiu būdu, kaip kadaise Potiomkinas rodė carienei Katrinai savo baudžiauninkus: išpuoštus, išdailintus, šokančius, dainuojančius ir savo ponui nuolankiausiai linguojančius.

— Štai kaip buvo šį antradienį (lapkričio 29), — guodžiasi televizininkai. — Ekspertų taryboj tądien buvo apžiūrimos maisto prekės. Ką sakytum apie televiziją, jeigu tokių dalykų nerodytų! O mes neparodėm. Nuvažiavom, išdėliojom aparatūrą, bet nei televizijai filmuoti, nei radijui įrašų daryti neleido. Sakė atvažiuokit kitą sykį, mes pasiruošim jums specialiai .... Panašių atsitikimų būna tiek ir tiek. Paslaptį mes žinom. Atvažiuoji, ir, žiūri, ima dejuoti, kad nelaiku, kad specialiai televizijai nesiruošta. Atseit, reikėtų pagalvoti, pasipuošti, kad ekrane atrodytų, kaip turėtų visada būti...

Prieš kiek laiko laikrašty buvo paklausimas, kodėl kelioninės aprangos reikmenų galima tik televizijoj pamatyti, bet nėra parduotuvėse.

(Elta)

Teruel, Ispanija. Gruodžio 18 keleiviniam traukiniui susitrenkus su prekiniu, žuvo 25 asmenys, 6 sužeisti. Daugiausia nukentėjo pirmųjų dviejų vagonų keleiviai vagonams sudegus.

The things taught in schools and colleges are not an education but the means of education.

R. W. Emerson

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMI

KĄ PASIRYŽOME — ĮVYKDYSIME!

DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS FRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

☐ Garbės fundatorius ($1000) ☐ Amžinuosius narius ($500)
☐ Fundatorius ($100) ☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui .....

ADRESAS .....

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

Okupuotoje Lietuvoje

Televizijos imtuvų gamyba

Šiaulių televizijos imtuvų fabrikas skelbiasi jau pagaminęs 80,000 TEMP imtuvų ir jau pradeda gaminti naują modelį — TAURA. Tauras bus didesnis, 59 cm (23 colių) ekrano įstrižainės (TEMP buvo 16-17 colių). Turės būt ir brangesnis. (TEMP 341 rb.) Naujasis modelis bus jau beveik ištisai pagamintas Lietuvoj: kinemaskopai (didžiausios ekraninės lempos), jiem sustatomi Panevėžy, kaikurios dalys Vilniuje, dėžės — Kaune. Buvo numatyta, kad šie imtuvai turės ir "vertėjus", tai yra įtaisus, kurių pagalba būtų, pav. lietuvišką programą girdėti verčiamą rusiškai. Dabar apie tuos "vertėjus" nebekalba.

Kaip ligšioliniai, taip ir naujieji Šiauliuose gaminami imtuvai daugiausia numatomi parduoti kitose "draugiškose respublikose". Lietuvoj daugumas televizijos imtuvų ne Šiaulių gamyklos.

Pažymėtina, kad pavasarį buvo skelbiama, jog Lietuvoj esą 300,000 televizijos imtuvų. Tas skaičius atrodė gerokai perdėtas. Dabar po pusmečio Tiesa (lapkr. 13) rašo: "Beje, vakar priimamojo televizijos tinklo direkcijoje mums pranešė, kad dabar respublikoje yra apie 240 tūkstančių televizorių". Jei taip ir toliau, tai pavasarį (radijo - televizijos dienos proga), turėtų būti 180 tūkstančių . . .

Kova su vandens teršėjais

Vilniškė valdžia, negalėdama sudrausti pramonės įmonių nuo vandens teršimo, priėmė naują nutarimą, nukreiptą tiesiai į tokių įmonių direktorių, jų pavaduotojų ir vyriausių inžinierių kišenes. Būtent, grasina nemokėti jiems premijų už planų įvykdymą (pirma laiko ar su kaupu), jeigu tos įmonės nebus įrengusios nustatytu laiku priemonių apsaugoti vandeniui nuo teršimo atmatomis. Tas nutarimas liečia taip pat statybininkus ir maitinimo įmonių vadovus.

Premijos daugelyje įmonių yra beveik nuolatinis atlyginimo papildymas, tad grasymas jas sulaikyti dėl vandens teršimo gali būti įspūdingesnis negu ligšioliniuose potvarkiuose numatytos baudos.

Prieš kiek laiko dėl Šešupės užteršimo buvo sustabdytas cukraus fabriko darbas Marijampolėj. Kaip ta tarpžinybinė kova vyko ir kuo ji pasibaigė, viešai nepaaiškėjo. Tačiau cukraus fabrikas jau vėl dirba.

Lietuvos sportininkų padėtis

Prieš dešimt metų sovietinėj krepšinio rinktinėj, dalyvavusioj olimpinėse ir kitose tarptautinėse sporto rungtynėse, būdavo trys ar keturi lietuviai. Paskui krepšininkai Lietuvoje aptilo. Tik dabar, sako, "pasirodė pirmosios Lietuvos krepšinio atgimimo kregždės" (Tiesa, gruodžio 5). Esą, "Leningrade jubiliejiniame turnyre Rusijos krepšinio 60mečiui pažymėti mūsiškiai užėmė antrą vietą, aplenkdami stiprias Latvijos, Ukrainos, Gruzijos komandas." Kylančios krepšinio žvaigždės — kauniečiai M. Paulauskas ir R. Venzbergas. Sovietijos krepšininkų žieminės varžybos įrengiamos kaip tik Kaune ir šiedu krepšininkai jau pakviesti ten dalyvauti kaip sovietinės rinktinės nariai. Kaune taip pat vyksta "olimpinių vilčių" turnyras, kuriame bus atrenkami kandidatai į olimpines žaidynes Meksikoje. Šiame turnyre dalyvauja keletas jaunųjų lietuvių krepšininkų.

Lietuviai gabūs saldainių gamintojai

Šešiems Sovietų Sąjungos konditeriams (saldainių-cukrainių gamintojams) Maskvoj pripažino konditerio-meistro vardą. Trys iš jų lietuviai (iš Trakų, Šilalės ir Joniškio).

Nors Lietuvoj dabar gaminamų saldainių-cukrainių kokybė dar toli neprilygsta nepriklausomybės meto gaminių kokybei, vistiek Lietuvos konditerijos gaminiai "garsėja visoj šaly", atseit geresni už rusų gaminius. Be to, ir tų gaminių kiekiu, sako, "Lietuvos vartotojų kooperacija užima antrą vietą broliškų respublikų tarpe. Ją pralenkia tik Rusijos Federacija" (apie 4 kartų didesnė). Vien vadinamosios kooperacinės konditerijos įmonės Lietuvoj pagamina saldainių-cukrainių maždaug už pusę milijono rublių kas mėnuo. Didžiumą pardavinėja "visoj šaly".

Dirigentas Klemensas Griauzdė (apdovanotas nusipelniusio artisto titulu) vadovauja Vilniuje veikiančio Politechnikos instituto padalinio studentų chorui. Choras šį rudenį koncertavo Lvove, Kijeve, Odesoj ir Minske. Choras neseniai suorganizuotas, bet gruodžio pradžioj turėjo jau 30-tą viešą koncertą.

(Elta)

MIRĖ ADV. P. ČESNULIS

Providence, R.I. 1966 m. gruodžio 23 mirė advokatas Petras V. Česnulis. Palaidotas gruodžio 28 Trenton, N.J.

Velionis buvo gimęs 1896 m. Mokėsi Valparaiso Indiana, Kauno universitete. 1925 m. baigė advokato mokslus Washingtone. Kurį laiką redagavo Clevelande leistas "Lietuvių Žinias", apie dešimt metų pirmininkavo Lietuvių Kultūrinio Darželio Lygai.

Paliko žmoną Uršulę ir kitus artimuosius.

Amžiną atilsį!

Manila, Filipinai. Sausio 6 d. du busai susitrenkę kalnuotam kely nusirito pakalnėn. Žuvo 83 asmenys, 66 sužeisti. Dalis sunkiai sužeistų mirė ligoninėse. Nelaimė įvyko 45 mylios nuo Manilos. Pilgrimai, užpildę du busus, vyko į Trijų Karalių šventės iškilmes.

Las Vagas, Nevada. Sausio 7 sprogusi bomba sunaikino didelį motelį, kuriame tuo laiku buvo apsistoję apie 60 asmenų. 6 žuvo, 8 sužeisti. Kai kurių žuvusių kūnai buvo sunaikinti iki neatpažinimo.

ĮSIGYKITE L R K S A ISTORIJĄ!

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais religinėje, fraternalinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityse, turėtų įsigyti

dr. Antano Kučo parašytą

LIET. ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJĄ

Kaina $3.00

Užsisakant kreipkitės į

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa

ROSELANDO ŽINIOS

Naujas LKS 33 kp. pirmininkas

Anicetas Bubelis, LKS 33-čios kuopos garbės pirmininkas, visuotiniame narių susirinkime išrinktas valdybos pirmininku. Buvusiam v-bos pirm. K. Giruliui pareikšta padėka. Kiti v-bos nariai perrinkti toms pačioms pareigom: vicepirm. — K. Žebrauskienė ir U. Bubelienė, fin. sekret. K. D. Rubinas, sekret. — O. Kapteinis, iždin. — L. Stanevičius, dvasios vadas — kun. A. Stanevičius, daktaras kvotėjas — dr. J. Reinys, kasos globėjai — A. Bubelis ir K. Bružas.

Pyragų išpardavimas davė gryno pelno 100 dol., pusė pajamų paskirta švenčių proga Visų Šventųjų parap. bažnyčiai. Pyragus — skanėstus iškepė ir pardavinėjo kuopos darbščiosios ponios: Pearl Dagienė, Pat Jucienė, Bronė Zakienė, Bronė Jucienė, Milerienė, Valentienė, F. Žebrauskienė, K. Žebrauskienė, U. Bubelienė, M. Rubinienė ir O. Kapteinis.

Sekmingas Balfo vajus

Broliškai šalpai Roselando apylinkėje surinkta $720.50. Aukas rinko: B. Buikienė, J. Grybauskienė, A. Usevičienė, S. Daulienė, J. Grigaliūnienė, P. Gudžiūnienė, G. Sakevičienė, E. Tamošiūnienė, B. Andriukaitis, K. Bružas, O. Kapteinis, K. Girulis, V. Žilinskas ir A. Viktora.

Naujon Balfo 57-to skyr. valdybon išrinkti: pirm. — K. Bružas, vicepirm. B. Buikienė, sekret. — V. Žilinskas, iždin. O. Kapteinis ir v-bos nariai K. Girulis. Revizijos komisija — kun. F. Kireilis, B. Andriukaitis ir P. Kurzikauskas.

Nauja šv. Vardo dr. valdyba

Pirm. — Edvardas Dagis, vicepirm. — J. Sultz ir J. Jovaišas, sekret. — J. Gričius, iždin. — Saaff, kiti komisijų nariai bus išrinkti sekančiame susirinkime.

Mirė Petras Niedvaras

A. a. Petrras Niedvaras, sulaukęs 79 metus, mirė gruodžio 13 d. Gyvendamas Chicagoje labai aktyviai reiškėsi lietuviškoje, katalikiškoje veikloje, ilgesnį laiką yra buvęs pirmininkas šių penkių organizacijų: Balfo 57 sk. steigėjas, pirmininkas, LRKSA 33 kp., Maldos Apaštalavimo, T. Saleziečių, L. Bendruomenės; uolus Šv. Vardo dr. v-bos narys, Visų Šventųjų parap. komiteto narys ir kitų organizacijų. Velionis turėjo Dievo duotą brangią dovaną — nuoširdumą, kuklumą, darbštumą ir draugiškumą, jisai buvo mėgiamas visų, ypatingai jisai buvo jautrus nelaimingųjų atžvilgių.

Švęs auksinę sukaktį

Kazimieras D. Rubinas praeitais metais atšventė organizacinės veiklos 50 metų sukaktį, šiais metais vasario mėn. 4 d. jisai kartu su savo miela žmona švęs vedybų 50 metų sukaktį. Sveikinam! **K. Bružas**

Kur mūsų praeities gražiaminčiai

Ne tik mūsų senosios kartos draugijos, organizacijos ir jų veikėjai sušlubavo lietuviškame veikime, bet ir plunksnos mėgėjai padėjo plunksnas į stalčius rūdyti (o gal amžinai).

Kaip gaila kad tas taip greitai įvyko mūsų senosios kartos tarpe? Žinau labai gerai, kad daugelis dar labai norėtų jųjų gražiuosius rašinėlius eilutes, o ypatingai iš vietinių draugijų ir senųjų organizacijų bei parapijų veikimo žineles pasiskaityti.

Dar dauguma atsimename, kaip kitados ne tik pasauliečiai veikėjai įvairių aprašymų pateikdavo lietuviškai spaudai, bet nuo šio darbo neatsilikdavo ir mūsų miela dvasiškija, ko nūnais, galima sakyti, visai mažutis skaičius tepanaudoja savo plunksną — prabildami bei pažadindami savo tautiečius daugiau jungtis į savas draugijas, organizacijas ir parapijas, kurios metas po meto irgi mažėja lietuviais parapiečiais.

Vėliausiai J. E. vyskupas V. Brizgys ragina, kad mes lietuviai katalikai, nesiskirstytume, bet kuo artimiausiai jungtumės prie savųjų parapijų. Ypatingai sekmadieniais turėtume pripildyti savąsias bažnyčias, kada jose būna lietuviškos pamaldos, kitaip mūsų parapijų bažnyčiose galime netekti lietuviškų giesmių ir bendrai lietuviško žodžio. Jei kuriose lietuvių parapijose taip įvyksta, tai turėtume kaltinti tik patys save, nes mūsų neapgalvotas apsileidimas prie to priveda.

Visiems yra žinoma, kad senoji karta lietuviškas parap. suorganizavo, pastatė bažnyčias, mokyklas bei vienuolynus ir tą viską išlaikė iki šių dienų.

Dabar mūsų veikėjai susirūpinę, kaip išlaikyti kuo ilgiausiai lietuvybę mūsų išeivijoje? Čia yra tik vienas išėjimas — grįšti į savųjų parapijų bažnyčias, jungtis į Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimą ir į kitas išmėgintas tvirtas organizacijas. Kitaip nukentės lietuvybė, mūsų tauta ir senoji tėvynė Lietuva.

Mes neturėtume savo jėgas skaldyti į mažas draugijėles, bet jungtis į mūsų didžiąsias organizacijas, kad galėtume lengviau atlikti visus lietuvybės palaikymui sunkiuosius darbus. Taip jau daro unijos, korporacijos, kai kurie bankai ir didelės organizacijos. Tai kodėl ir mes negalime taip daryti, bet vis atidėliojame? Atsimename visi, kiek kitados senoji karta turėjo visokiausių vietinių draugijų, o kur jos dabar? Nepoilgam ir su šių laikų mažesnėmis grupelėmis tas pats įvyks.

Taigi, nieko nelaukę, susijuoskime viena lietuviška juosta, ne tik eiliniai lietuviai, bet ir profesionalai, plunksnos mėgėjai, visuomenės veikėjai.

Senelis

Seserys dėkoja

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys, Elmhurst, Pa., nuoširdžiai dėkoja kunigam ir visiem, kurie prisidėjo prie Lietuvių Dienos pikniko Lakewood Parke ir už gautą $250.00 auką. Pinigai dedami į Statybos fondą padidinti senelių prieglaudą, kad daugiau senelių galėtų prisiglausti seselių priegloboje. Visa tai galima tik su Jūsų pagalba.

Seselės ir senukai prisimena visus geradarius kasdieninėse maldose.

Seselės linki visiem laimingų 1967 metų!

Seselė M. Amadeus
administratorė

SVETIMŠALIAI TURI RAPORTUOT ADRESUS

Svetimšaliai, gyvenantys JV, turi raportuoti savo adresus kiekvienais metais sausio mėnesį, nežiūrint, ar jie yra nuolatiniai ar tik laikini gyventojai. To reikalauja Imigracijos ir Tautybės Aktas. Geriausia nueiti į artimiausią JAV Pašto įstaigą ir išpildyti atitinkamą šiam reikalui paruoštą formą. Už neprisilaikymą šio reikalavimo numatomos piniginės bausmės (iki $200.00), kalėjimas arba net išdeportavimas.

San Juan, Porto Rico. Gruodžio 29 d. mirė pagarsėjęs vengrų patrijotas ir kovotojas dr. Bela Fabijan. Jį kalino ir naciai ir bolševikai. Į JAV atvyko 1948 metais ir čia neatlaidžiai vedė kovą prieš jo tėvynės pavergėjus.

Nuoširdi padėka

Man sunkiai susirgus ir kelias savaites gulint Mercy ligoninėj Wilkes Barre, atlankė ir pareiškė nuoširdžias užuojautas Scrantų Šv. Juozapo parapijos klebonas prel. J.V. Miliauskas, Susiv. sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkė Leokadija Donarovich su šeima, redaktorius Matas Žujus, kunigas Mykolas Ožalas, kun. Vyto S. Žemaitis, kun. Jurgis Stalevičius, 5-tos Penna apskrities vicepirmininkas Stasys Žemaitis, iždininkė Veronika Radzevičiūtė. Visiems reiškiu nuoširdžią padėką už atlankymą ir užuojautos žodžius; taipgi dėkoju Scrantų Šv. Juozapo parapijos seselėm mokytojom už pareikštą užuojautą.

Petras Kantakevičius ir šeima

BRONĖ MACIJAUSKIENĖ VĖL TURĖJO NELAIMĘ

....**Kearney, N.J.** LKS 19 kp. pirmininkė ir Kearney-Harrison, N. J. lietuvių veikėja — Bronė Macijauskienė vėl pergyveno nelaimę. 1966 metais lapkričio 25 d. važiuojant Long Island Expressway, sustojus ant trafiko, trenkė užpakalinis karas išmesdamas jos automobilį iš kelio į šoną. Rezultate— policijos ambulansas nuvežė B. Macijauskienę į North Shore ligoninę, New York, kur išgulėjo devynias dienas. Dabar būna nauose daktaro priežiūroje.

Linkime greitai pasveikti!

Muziejaus bokšto varpus Kaune prižiūri, tvarko ir jais dažnai koncertuoja muzikantas V. Kuprevičius su sūnum Giedrium. Koncertų repertuare jie turį apie 400 dalykų, — lietuvių liaudies dainų ir, žinoma, "tarybinių" meliodijų. Dabar rengia automatiniam skambinimui naują dalyką. "Spalio garbei" kas šešios valandos bokšto varpai skambinsią B. Dvariono meliodiją iš dainos "Kur Nemunas teka". Tai irgi ne lietuvių, o "tarybinė" daina.

LRKSA mirusieji nariai

A. a. Rožė Kunigonienė, 130 kp., gyv. 116 Broad Str., St. Clair, Pa., mirė lapkričio 11, palaidota lapkričio 14 St. Boniface kapinėse.

A. a. Agota Ūselienė, 169 kp., 1807 South 45th. Str., Omaha, Nebraska, mirė lapkričio 27, palaidota lapkričio 30 Calvary kapinėse, Sioux City, Iowa.

A. a. Margaret Valaika, 142 kp., gyv. 6157 2nd. Ave., N. St. Petersburg, Florida, mirė spalio 2; palaidota Kalvarijos kapinėse, Cleveland, Ohio.

A. a. Juozas Ignatavičius, 5 kp., R.D. 1, Pleasant Mount, Pa. mirė gruodžio 1, palaidotas gruodžio 5 St. James kapinėse.

A. a. Marė Aušūrienė, 31 kp., 210 N. 2nd. Str., Girardville, Pa., mirė gruodžio 9, palaidota gruodžio 13 šv. Jurgio parapijos kapinėse, Shenandoah, Pa.

A. a. Boleslovas Pužauskas, 35 kp., 529 Stadium str., Pittsburgh, Pa., mirė gruodžio 2, palaidotas gruodžio 6 šv. Marijos kapinėse, McKees Rocks, Pa.

MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS

Gražūs **Vytės Nemunėlio** eilėraščiai ir patrauklios **V. S. Stančikaitės** iliustracijos vaikams ir jaunimui. Išspausdinta geram popiery. Trečioji laida. Išleista "Lietuvių Dienų" leidyklos 1966 m.

Kaina $3.00.

Galima įsigyti **"Garso" administracijoj:** P. O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

LRKSA KUOPŲ VEIKLA

METINIS 19 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Newark, N.J. Metinis 19 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 11 d. 1967 metams perrinkta ta pati valdyba, būtent: pirmininkė — Bronė Macijauskienė; vicepirmininkė — Julė Jasukaitienė; finansų sekr. — V. Lukas, 244 Van Buren str., Newark, N.J. 07106; iždininkė —Ona Grimalauskienė.

Susirinkimai bus laikomi sena tvarka, būtent, sausio, balandžio, liepos, spalio ir gruodžio mėnesiais, antrą sekmadienį, tuoj po sumos (12 v.), 18 0-2 New York ave.

Visos narės ir nariai kviečiami šiais metais padirbėti kuopos ir bendrai Susivienijimo naudai, ypatingai įrašant naujų narių.

Metinis 165 kp. susirinkimas

Kearny, N.J. 1966 m. gruodžio 16 d. metiniame susirinkime paminėjome LKS 80 metų sukaktį.Tylos susikaupimu pagerbėme mirusius narius ir tuos, kurie dirbo Susivienijimo gerovei.

Perskaityti metiniai raportai ir iš Centro gauti laiškai. Aptarėme svarbius kuopos reikalus, diskutavome kaip įrašyti naujų narių.

Išrinkta kuopos valdyba 1967 metams. Į valdybą perrinkti buvę valdyboje nariai: pirmininkas — William Peters, vicepirmin. — Antanas Daunoras, sekretorė Bronė Macijauskienė, 429 Highland Ave., Kearny, N. J., 07032; telef. Code 201 998-6797; iždininkė Mary Gerulat.

Valdyba nutarė kuopos susirinkimus laikyt kovo-March 10, birželio-June 9 d., rugsėjo-september 15 d., gruodžio-december 15 d. 7:30 v.v., Lietuvių Bendruomenės Centro mažoje salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N.J. Po susirinkimų bus priimami narių apdraudos mokesčiai. Visi nariai įsidėmėkite susirinkimų datas.

Atsilankydami į susirinkimą atsiveskite kandidatų įsirašyti į mūsų kuopą.

Narių patogumui bus skelbiami susirinkimai Kearny, .N.J., lietuvių parapijos (Our Lady of Sorrows R.C. Church) sekmadienio biuletenyje tokia pat tvarka, kaip buvo skelbta ikšiol prieš kiekvieną susirinkimą.

Br. Macijauskienė,

141 KP. VALDYBA 1967 m.

Brockton, Mass. 141 kuopos susirinkime, įvykusiame gruodžio 4 dieną, išrinkta nauja valdyba: pirmininkas Jonas Činčys; vicepirmininkas Romas Belkevičius; finansu sekretorius Pranas Keblinskas, 44 Edgar str., Brockton; iždininkas Aleksas Padagas; protokolų sekret. Vaclovas Senuta.

V. Senuta, sekr.

— LRKSA 194 kuopa, Inkerman, Pa., 1967 metams išsirinko pirmininku Stasį Krivicką, sekretore -iždininke Genovaitę Dainauskienę.

Mirė Marcelė Remeikienė

Kalėdų dieną, gruodžio 25-tą, Wyoming Valley ligoninėje mirė viena iš seniausių LRKSA narių — Marcelė Remeikienė, gyv. 15 So. Walnut St., Wilkes Barre Township.

Mirė sulaukus 101 metų amžiaus. Ji buvo ne tik viena iš seniausių Susivienijimo narių, bet ir seniausia gyvenamo rajono lietuvė. Velionė iš Lietuvos atvyko į šią šalį jaunuose metuose, įsikūrė Wilkes Barre Townshipe ir visą laiką čia gyveno.

Pašarvota buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje. Palaidota ketvirtadienį, gruodžio 28 iš Wilkes-Barre švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek.

Nulydėjus bažnyčion, iškilmingas mišias atlaikė kun. klebonas J. K. Miliauskas, asistuojant kun. J. Akulioniui ir kun. J. Truskauskui. Per mišias vargonais grojo muz. V. Romanas. Nulydėjus į kapines paskutinę benedikciją suteikė kun. J. Akulionis. Karsto nešėjais buvo anūkai Leonas, Benjaminas ir Leonardas Remeikai, proanūkai Bernardas, Benjaminas ir Leonas Remeikai.

Velionė Susivienijime priklausė nuo 1904 metų.

Liūdesy paliko sūnų Vincą, namuose, dukterį Mrs. Ed. J. Davis, Dallas; penkis anūkus ir aštuonis proanūkus.

Teilsis jos vėlė Viešpaty! Artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą.

MIRĖ J. ŽERNAUSKAS, JR.

Mahanoy City, Pa. 1966 m. gruodžio 29 mirė LRKSA 31 kuopos narys Jonas Žernauskas, Jr., gyv. 518 W. Pine str. Palaidotas sausio 2 iš šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionio tėvas Jonas Žernauskas, Sr., yra ilgametis 31 kuopos sekretorius ir įžymus veikėjas. Dėl sūnaus mirties pareiškiu J. Žernauskui gilią užuojautą.

Narys

A. a. Jurgis Samulionis, 33 kp., 10822 So. Wabash, Chicago, Ill., mirė gruodžio 5; palaidotas gruodžio 9 šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Ona Vainauskienė, 151 kp., Westville, Ill., mirė gruodžio 5; palaidota gruodžio 9 šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse.

A. a. Kazys Lileikis, 202 kp., gyv. 1340 Park ave., Chicago Heights, Ill., mirė gruodžio 2; palaidotas gruodžio 5 šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Jurgis P. Valūnas, 77 metų, gyv. 276 East Main Str., Plymouth, Pa., mirė sausio 5-tą Mercy ligoninėje. Pašarvotas buvo Maslausku įstaigoje; palaidotas sausio 9-tą iš Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1889 metais balandžio mėn. Į šią šalį atvyko jaunuose metuose. Paliko žmoną, 3 sūnus ir 8 anūkus. Velionies sūnus kun. Jonas G. Valūnas mirė 1961 metais balandžio 14 d.

A. A. Albertas E. Brusokas, gyv. 385 Main St., Kingston, mirė gruodžio 7 d. Bellevue ligoninėje, New York City. Palaidotas gruodžio 12 iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Edwardsvillėje, sūnus a.a. Mykolo ir Marijonos Venslauskaitės Brusokų. Užbaigęs aukštesniąją mokyklą tarnavo armijoj ir dalyvavo Normandijos invazijoj. Paliko brolius Petrą, Matą ir Stasį, taip pat kitus artimuosius.

Marlborough's žodynas

LITHUANIAN SELF-TAUGHT PARUOŠTAS

M. Variakojytės Inkenienės

Knyga pritaikyta mokantiem angliškai ir norintiem mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius posakius ir pašnekėsius su fonetiniu anglų kalbos ištarimu.

Kaina $1.25

Užsisakant kreipkitės į "Garso" administraciją:

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Liet. Moterų klubas išsirinko naują valdybą

Antradienį, lapkričio 29, metiniam susirinkime Sterling viešbučio patalpose, Wilkes - Barre, Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas išrinko naują valdybą 1967 metams.

Naujos valdybos sąstatas: pirmininkė Mrs. M. Crush, vicepirmininkė Mrs. P. Yeager, užrašų sekretorė Mrs. V. Kumiega, finansų sekretorė Mrs. C. Konarski, iždininkė Mrs. J. Zelinski, korespondentė Mrs. A. Beacham; iždo globėjos Mrs. J. Caffrey, Mrs. J. Chopick ir Mrs. .A. Zanowicz; direktorėm išrinktos Mrs. D. Eagan, Mrs. M. Shakalun. Mrs. C. Trusko, J. B. Ruth ir Mrs. Ch. Zarecki.

Sekmadienį, gruodžio 11, klubietės turėjo metinę kalėdinę pramogą Elmhursto senelių prieglaudoje.

Trečiadienį, gruodžio 14 Sterling viešbutyje klubietės turėjo savo narėms metinę kalėdinę pramogą.

— Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubo metinis banketas rengiamas sekmadienį, sausio 22, Sterling viešbučio patalpose, Wilkes Barre. Pradžia 6:30 v. vakaro.

METINĖ IŠKILMĖ

Kingstone Šv. Marijos parapijos Šv. Vardo draugija sekmadienį, sausio 8-tą, po 9 v. mišių parapijos svetainėje turėjo metinius pusryčius. Svečias kalbėtojas buvo adv. Klemensas E. Kisielius. Rengimo komitetui vadovavo Bernardas Supšinskas Shupp, asistuojant Joseph Latosek, Andy Victor, draugijos pirmininkui Juozui Masoniui, Juozui Kalinauskui, kuris buvo programos vedėju, Ed. Urham, Paul Hanko, Jerome Kolasky ir George Gulvas. Šeimininkės vadovaujant Nelei Masonienei ir Blanche Shapinas, paruošė skanius pusryčius.

— Sausio 9 Susiv. Centro įstaigoj ir redakcijoj lankėsi L. RKSA 80 kuopos, Eynon, Pa., pirmininkas Antanas Kvietkus.

ADV. T. E. MACK — CYC DIREKTORIUS

LRKSA viceprezidentas, Luzerne apskrities advokatas gynėjas (District Attorney) Thomas E. Mack išrinktas Catholic Youth Center direktorium. Instaliacijos naujų direktorių iškilmės, kuriose dalyvaus pats vyskupas J.C. McCormick, įvyks sausio 23, 6:30 v. vakaro, Sterling viešbučio patalpose, Wilkes Barre.

Šv. Onos parapijos žinutės

— Luzernes Šv. Onos parapijos svetainėje gruodžio 17 d. buvo surengta kalėdinė pramoga atsilikusios sveikatos (retarded) vaikam.

— Luzernės Šv. Onos parapijos klebonas kun. V. A. Šimkonis nuoširdžiai dėkoja Altoriaus-Rožančiaus draugijai už $750.00 kalėdinę auką naujos bažnyčios statybos fondui, o Šv. Pranciškaus Trečiojo Ordino draugijai už $100.00auką.

Tautos Šventės minėjimo rengimo komitetas

Žiūrint iš kairės dešinėn: Matas Zujus, Veronika Radzevičiūtė, Elena Mensiskaitė, Adolfas Norvaiša; antroj eilėj stovi — Adomas Miliauskas, Frank Aleksis, Vytautas Paulauskas ir Viktoras Kamarauskas. Nuotr. Bert Husband

Jau per eilę metų Wyoming Klonyje Tautos Šventė minima per radiją su pritaikyta programa.

Šiemet minėjimas rengiamas sekmadienį, vasario 12-tą, iš WILK radijo stoties, (980 kil.), Wilkes Barre. Prasidės 1 val. ir tęsis iki 1.55 P.M.

Rengimo komitetas sudarytas iš LRKSA 5-tos Penna apskrities, SLA 7-tos apskrities ir Wyoming Klonio Lietuvių Taurų klubo viršininkų. Pirmininku išrinktas Vytautas Paulauskas, sekretorė Nelė Bajorienė. Spaudos komisija sudaryta iš dr. Broniaus Kaslo, Mato Zujaus ir Viktoro Kamarausko.

Programą sudarys patriotinės kalbos ir dainos.

Rengimo komitetas taipgi yra suplanavęs ekskursiją į Harrisburgą gauti Pennsylvanijos gubernatoriaus atitinkamą proklamaciją — Lietuvos šventės oficialų paskelbimą.

Wyoming Klonio ir kaimyniškų rajonų lietuviai vasario 12 kviečiami pasiklausyti radijo programos Lietuvos šventės paminėjimui.

"GARSO" KNYGYNO KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų ..... .50

MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15¢. Imant nemažiau 10 egzempliorių — 10¢.

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS (II-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina nejrištais viršeliais $6.00

"MOKSLAS ir RELIGIJA", Dr. Juozo Prunskio 134 pusl. $2.00

NAUJ. TĖSTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Skvireckas (minkšt. viršs.) $1.50

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI, kiekvienai metų dienai. Parašė kun. K. A. Matulaitis, Ph. D., MIC. 714 pusl. 3.00

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS, II dalis. Giovanni Guareschi; sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias". 1956 m., 224 pusl. $2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Antano Maceinos $2.00

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS. Guareschi. Sulietuvino A. Sabaliauskas. 38 autoriaus piešiniai tekste. Tėvų Kelio leidinys. 1953 m. 324 pusl. Didelio formato. $3.00

SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina $2.50

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

MIRUSIEJI

A. a. Povilas Konsevičius (Koons), gyv. 20 James Circle, Plymouth, Mass., mirė gruodžio 25; pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje, Wilkes Barre; palaidotas gruodžio 30 iš Šv. Trejybės bažnyčios, parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Wilkes Barre. Paliko 2 dukteris, 3 sūnus, 12 anūkų ,brolį, švogerką Eleną Mensiskaitę — ilgametę LKS knygvedę ir kitus artimuosius.

Nulydėjus bažnyčion gedulo mišias atlaikė kun. J. Akulionis, o nulydėjus į kapines suteikė paskutinę benedikciją. Karsto nešėjais buvo Pranas Norkūnas, Leo Sobeck, Kazys Riskevičius, Donaldas Koncevičius, Bernardas Eidukaitis ir Mykolas Koncevičius, Jr.

— **Vincas Barzdaitis**, kitados gyvenęs Luzerne, Pa., mirė 1966 metais gruodžio 10 d. Veiveriuose. Gruodžio 12 palaidotas iš šv. Onos bažnyčios Veiverių kapinėse. Gyvendamas Luzernėje velionis priklausė prie Kingstono Šv. Marijos parapijos. Velionis paliko Luzernėje gyvenančią dukterį Mrs. Spudienę, du anūkus ir du proanūkus.

MINĖJO KUN. A. AUKSINĘ

Lyndwoodo šv. Kazimiero parapijos dabartinis klebonas emeritus kun. Antanas J. Sinkevičius gruodžio 21 d. sulaukė kunigystės 50 metų sukakties.

Sukakties dieną dabartinis klebonas kun. Mykolas C. Ožalas celebravo iškilmingas mišias jubiliato pagarbai. Diakonu asistavo kun. Antanas J. Norkūnas, subdiakonu — kun. Robertas M. Šilalė; kun. Klemensas Kazlauskas, CSC, ir kunigas Jonas Galinis buvo ceremonijų vedėjais. Mišių laiku sanktuarijoj meldėsi prel. J. V. Miliauskas, kun. Viktoras A. Šimkonis, kun. A.G. Ežerskis, kun. Jurgis Truskauskas ir kunigas Jonas J. Dastikas.

Mišių laiku giedojo parapijos choras vadovaujamas muz. Petro J. Karašausko; solo giedojo Jonas Mallo.

Jubliatas yra gimęs 1894 metais birželio 3, Sugar Notch, Pa., miestely. Šūnus Antano ir Rožės Rauličkaitės Sinkevičių. Jis buvo pats vyriausias iš dešimties vaikų. Užbaigęs vietines mokyklas, kurį laiką darbavosi prie Lehigh Wilkes-Barre anglies kompanijos kasyklos Nr. 9 kaip durų prižiūrėtojas. 1913 metais jis užbaigė Šv. Bonaventuro kolegiją, po to lankė Mt. St. Mary's kunigų seminariją, Emmitsburg, Md.

Kunigu buvo įšvęstas 1916 metais gruodžio 21 d. Scrantų Šv. Petro katedroje. Įšventė tuolaikinis vyskupas M. J. Hoban, D.D.

Po įšventinimo įstojo į Katalikų universitetą Washingtone, vienok dėl stokos kunigų vyskupas jį atšaukė ir paskyrė Duryea Šv. Juozapo parapijos klebonu.

Plymoutho Šv. Kazimiero parapijos klebono vietą jis užėmė 1924 m. kovo 1 d.

J. SINKEVIČIAUS SUKAKTĮ

KUN. A.J. SINKEVIČIUS

Dėl anglies kasyklų padarytų požeminių žemės iškasimų Šv. Kazimiero bažnyčia buvo tiek sužalota, kad prisiėjo ieškoti naujos vietos statyti naują bažnyčią. Ta vieta parinkta Lyndwoodo sekcijoj prie Delany gatvės.

Klebonaudamas šv. Kazimiero parapijoje per 42 metus jubiliatas labai daug nuveikė. Kaip aukščiau paminėta, pastatė naują gražią bažnyčią, kleboniją, įrengė seselėms vienuolėms patalpas ir parapinę mokyklą; Muhlenburg rajone nupirko žemės ir įrengė parapijos kapines.

Jubiliatas turi didelių nuopelnų ir tuo atžvilgiu, kad iš jo parapijos yra išėję keliolika lietuvių kunigų ir nemažas seselių skaičius. Jaunuoliai ir jaunuolės pasirinko dvasinį luomą daugiausia pasidėkojant kunigo A.J. Sinkevičiaus patarimams.

Kadangi jubiliato sveikata gerokai yra pašlijus, tai nuo žymesnio sukakties minėjimo susilaikyta.

Jubiliatas yra ilgametis LKS narys.

A. a. Kazys F. Kasuba, Sr., gyv. 389 So. Empire St., Wilkes Barre, Pa., mirė sausio 1 Veteranų ligoninėje. Pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje; palaidotas sausio 4 iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Pittstone. Jis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas ir priklausė prie veteranų organizacijų. Paliko du sūnus, keturis anūkus ir keturis brolius.

A. a. Petras A. Degužis, gyv. 110 Grand street, Danville, Pa., mirė gruodžio 31 d. Geisinger ligoninėje. Palaidotas sausio 3 d. iš Luzernės Šv. Onos bažnyčios Šv. Juozapo kapinėse, Danville. Velionis buvo gimęs Luzernėje, ilgą laiką gyveno Danvilleje. Paliko žmoną, du sūnus, dru brolius, dvi seseris ir keturis anūkus.

A. a. Antanas Kalinauskas, gyv. 98 N. Meade str., Wilkes Barre, mirė gruodžio 25 Memorial ligoninėj; palaidotas gruodžio 29 iš šv. Trejybės bažnyčios Kingstono šv. Marijos parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Paliko žmoną Marijoną ir kitus artimuosius.

A. a. Katrė Alksnienė, gyv. 111 Grant str., Exeter, mirė sausio 3; palaidota sausio 6 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė iš Lietuvos atvyko 60 metų atgal ir įsikūrė Exetery. Paliko 2 dukteris, 2 sūnus, 2 anūkus ir 8 proanūkus.

Vincas V. Pakutka, gyv. Harding, Pa., mirė gruodžio 10, pašarvotas direktoriaus Edvino Jasaičio įstaigoje, Pittston, Pa.; palaidotas gruodžio 13 d. iš Pittstono Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios Mt. Olivet kapinėse. Velionis buvo gimęs Duryea Pa. Paliko žmoną, du sūnus, du brolius, dvi seseris ir penkis anūkus.

A. A. Pranciška Kvietkienė, gyv. 503 So. Grant str., Wilkes Barre, mirė sausio 8; pašarvota buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje; palaidota sausio 11 iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė iš Lietuvos atvyko jaunuose metuose ir visą laiką gyveno Wilkes Barre. Paliko vyrą Matą — ilgametį LRKSA 17 kuopos narį, anūką, 3 proanūkus ir seserį Oną Kašiubienę, gyv. Forty Fort.

A. a. Edvardas T. Dailyda, gyv. 563 Orchard Str., Warrior Run. Pa., mirė sausio 8; palaidotas sausio 11 su bažnytinėm iškilmėm St. Marys kapinėse, Hanover Township. Velionis buvo gimęs Wilkes Barre. Jis yra buvęs Wyoming Klonio Taurų Klubo pirmininkas. Paliko žmoną, sūnų Robertą, seserį Eleną, brolius Jeronimą, Juozą ir Viktorą.

"Kunigas Antanas Milukas"

Jo gyvenimas ir darbai

Parašė **Vladas Mingėla**. Išleista kun. A. Miluko monografijai leisti komiteto.

Knyga turi 384 puslapius, gausiai pajvairinta nuotraukomis turinčiomis ryšio su kun. A. Miluko gyvenimu ir jo veikla. Velionis yra buvęs LRKSA iždo globėju ir du terminus (1907-1908 m.), dvasios vadu. Daug nusipelnęs lietuvių visuomenei ir tautai kaip rašytojas, kronikierius, laikraščių ir knygų leidėjas, kovotojas už lietuvių tautos teises, už jos laisvę ir nepriklausomybę.

Knygos kaina 6 doleriai.

Galima gauti "Garso" administracijoj, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes-Barre, Pa.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J. — 3 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetinėje.

CLEVELAND, Ohio — 8 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos 11:30 A. M.) Šv. Jurgio liet. parapijos salėje 6527 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

PHILADELPHIA, Pa., — 10 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos kambary.

WILKES-BARRE, Pa., — 14 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa., — 18 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos, bažnytinėj svetainėj.

PHILADELPHIA, Pa., — 20 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj.

PATERSON, N.J. — 45 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną 11:30 v. ryto Šv. Kazimiero parap. svetainėj, 147 Montgomery Place.

RACINE, Wisconsin — 67 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos bažnytinėj svetainėj, 815 Park Avenue.

SCRANTON Pa., — 83 kuopos susirinkimas įvyks vasario 2 dieną Taurų Klubo salėje, 112 W. Market St., 7:00 P. M.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną po 10 val Mišių lietuvių Švč. Trejybės parapijos svetainėj (po bažnyčia).

HAZELTON, Pa. — 90 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos pas p. Stasiukonį, 107 Green St., Hazelton, Pa.

SO. BOSTON, Mass. — 94 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną pobažnytinėj salėj, Fifth Street, So. Boston, Mass.

WORCESTER, Mass. — 98 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svetainėj.

ROCHESTER, N.Y. — 103 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną nuo 8 val. iki 11 val. ryto Šv. Jurgio parapijos patalpose.

BROOKLYN, N. Y. — 115 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną po 11-tos valandos Mišių Šv. Jurgio parapijos svetainėj, 207 York St., Brooklyn. N. Y.

BROOKLYN, N.Y. — 134 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos Karalienės Angelų parapijos svetainėj. Visi nariai ir narės maloniai dalyvauti.

BROCKTON, MASS. — 141 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po 10 val. Mišių šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

SCRANTON, Pa. — 155 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną po pamaldų Šv. Mykolo parapijos svetainėj.

PITTSBURGH, Pa. — 158 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po Sumos Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill. — 160 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną 1 P.M. Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai dalyvaukit.

DAYTON, Ohio. — 191 kuopos susirinkimas įvyks vasario 5 dieną po 11 v. Mišių, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

DETROIT, Michigan. — 230 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 dieną tuoj po paskutinių Mišių, Šv. Petro parapijos svetainėj.

BINGHAMTON, N.Y. — 270 kp. susirinkimas įvyks vasario 6 dieną 7:30 vakaro, Šv. Juozapo parapijos svetainėj, kampas Glenwood ir Down Avenues.

KINGSTON, Pa. — 1 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėj.

FOREST CITY, Pa. — 2 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos Šv. Antano parapijos svetainėj.

PITTSTON, Pa. — 7 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

WATERBURY, Conn. — 11 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. I P.M. Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill. — 15 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. 2 P.M. Šv. Jurgio parapijos svetainėj. Visos narės-nariai, dalyvaukite susirinkime.

CHICAGO, Ill. — 16 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. Šv. Mykolo parapijos salėje.

SO. BOSTON, Mass. — 21 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po 9 val. Mišių (10 val. ryte) pobažnytinėje Šv. Petro parapijos svetainėj.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. 1 P.M. Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj.

SCRANTON, Pa. — 30 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėj. Visi nariai-narės dalyvaukite.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėj.

ANSONIA, Conn. — 32 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos Šv. Antano parapijos svetainėj.

ROSELAND, Ill. — 33 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. po Sumos, Visų Šventųjų parapijos svetainėj.

PITTSBURGH, Pa. — 35 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Vincento parapijos pobažnytinėj svetainėj.

WORCESTER, Mass. — 41 kp. susirinkimas įvyks vasario 11 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-ta valandą vakaro.

CICERO, Illinois — 48 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. 1 P.M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

CLEVELAND, Ohio — 50 kuopos susirinkimas įvyks vasario 9 dieną Lietuvių svetainėj, 6835 Superior Ave., 7:30 P.M.

New Philadelphia, Pa.— 51 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos parapijos svetainėj.

EXETER, Penna. — 57 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. 1 P.M., Lietuvių Piliečių klubo svetainėj.

DuBOIS, Penna. — 78 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po 10 val. Mišių Šv. Juozapo parapijos svetainėj.

NORWOOD, Mass. — 81 kuopos susirinkimas įvyks vasario 14 d. 7:30 P.M., Šv. Jurgio parapijos svetainėj. St. James Street.

WATERBURY, Conn. — 91 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. 1 P.M., Šv. Juozapo parapijos svetainėj.

EASTON, Pa. — 93 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po paskutinių Mišių Šv. Mykolo parapijos svetainėj.

BRADDOCK, Penna. — 105 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. 9 val. ryto Šv. Izidoriaus parapijos svetainėj.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas įvyks vasario 20 d. 7:30 val vakare, Šv. Adriejaus parapijos svetainėj.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. 12:30 P.M. Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narės dalyvaukite.

ROCKFORD, Ill. — 137 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėj.

CLEVELAND, Ohio — 142 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po Sumos (11:15 A. M.).

CHICAGO, Ill. — 163 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Švč. Panelės Gimimo parapijos svetainėj.

NIAGARA FALLS, N.Y.—170 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, Šv. Jurgio parapijos svetainėj.

DETROIT, Mich. — 171 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte. Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Aves.

CASTLE SHANNON, Pa. — 172 susirinkimas įvyks vasario 12 d. 1 val. P.M. pas kuopos pirmininką Motiejų Abraitį, 1311 Groveton St.

E. ST. LOUIS, Ill. — 179 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos svetainėj tuoj po 8 val. Mišių

KINGSTON, Pa. — 209 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. 2 P. M, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po paskutinių Mišių parapijos svetainėj.

AMSTERDAM, N.Y. — 243 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po Sumos, bažnytinėj salėj.

DETROIT, Mich. — 265 kuopos susirinkimas įvyks vasario 12 d. 9:15 val. ryto Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose. W. Vernor ir 25-ta gat.

CLEVELAND, Ohio — 307 kp. susirinkimas įvyks vasario 12 d. tuoj po lietuviškų pamaldų P. Šv. Nesiliaujačios Pagalbos parapijos svetainėj.

FOREST CITY, Pa. — 5 kuopos susirinkimas įvyks vasario 19 d. tuoj po Sumos Šv. Antano parapijos tainėj.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kp. susirinkimas įvyks vasario 19 d. tuoj po Sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narė-nariai, malonėkit dalyvauti.

LUZERNE, Penna. — 28 kuopos susirinkimas įvyks vasario 19 d. po paskutinių Mišių Šv. Onos parapijos svetainėj.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kp. susirinkimas įvyks vasario 19 d. tuoj po sumos Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėj.

CAMBRIDGE, Mass. — 127 kp. susirinkimas įvyks vasario 19 d. tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėj.

PITTSTON, Pa. — 183 kuopos susirinkimas įvyks vasario 19 d. tuoj po Sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas įvyks vasario 20 d. 7:30 P.M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas įvyks vasario 26 d. Lietuvių svetainėj 24 Golvai Street. Visos narės-nariai malonėkit dalyvaut.

SIMPSON, Pa. — 271 kuopos susirinkimas įvyks vasario 19 d. 2 val. po pietų, 66 Frobel str.